

НАМ – 138 РОКІВ

Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України
Центр громадського інформування з проблем паливно-енергетичного комплексу

ЕНЕРГОІНФОРМ-ІНФОРМЕНЕРГО

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**

*** * ***

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ З ПРОБЛЕМ ПЕК

Паливно-енергетична політика України: вугільна промисловість, нафтогазова галузь, електроенергетика, ринкові перетворення. Загальні проблеми енергетики. Ядерна енергетика та промисловість. Наслідки аварії на Чорнобильській АЕС. Інформація про інофірми, які працюють в паливно-енергетичному комплексі. Різне.

Видається з 1 січня 1994 року

№ 548

***ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕК
ЗА СІЧЕНЬ-БЕРЕЗЕНЬ 2018 РОКУ
ОГЛЯД ЗМІ ЗА 16-30 КВІТНЯ 2018 РОКУ***

Київ-2018

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

за січень-березень 2018 року

*Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України*

За січень-березень 2018 року, за фактичними даними, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, склав 44542,6 млн кВт·г, що на 1632,7 млн кВт·г, або на 3,8% більше, ніж за 3 місяці 2017 року. При цьому, тепловими електростанціями енергогенеруючих компаній вироблено 13188,8 млн кВт·г, що на 2077,7 млн кВт·г, або на 18,7% більше, ніж за 3 місяці 2017 р. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 4425,1 млн кВт·г, що на 366,7 млн кВт·г, або на 9,0% більше, ніж за відповідний період 2017 року. Атомними електростанціями вироблено 21982,9 млн кВт·г, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року менше на 1802,1 млн кВт·г, або на 7,6%. Гідроелектростанціями та гідроакумуючими електростанціями за 3 місяці 2018 року вироблено 4035,7 млн кВт·г, що на 858,0 млн кВт·г, або на 27,0% більше, ніж за 3 місяці 2017 року.

Виробіток ТЕС та ТЕЦ за 3 місяці 2018 року від загального по ОЕС складає 39,5%, виробіток електроенергії АЕС складає 49,4%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 9,1%. За 3 місяці 2017 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 35,4%, 55,4% і 7,4%.

Виробництво електроенергії блок-станціями за 3 місяці 2018 року склало 377,3 млн кВт·г, що на 11,1 млн кВт·г, або на 3,0% більше, ніж за 3 місяці 2017 року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 3 місяці 2018 року склало 532,8 млн кВт·г, що на 121,3 млн кВт·г, або на 29,5% більше, ніж за відповідний період 2017 року.

За 3 місяці 2018 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Міненерговугілля відпущено 11893,5 тис. Гкал, що на 844,8 тис. Гкал, або на 7,6% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	3 місяці 2017 року		3 місяці 2018 року		+/- до 2017 р.	
	млн кВт·г	у % до заг. виробн.	млн кВт·г	у % до заг. виробн.	млн кВт·г	%
Виробіток електроенергії – всього	42909,9	100,0	44542,6	100,0	1632,7	3,8
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	15169,5	35,4	17613,9	39,5	2444,4	16,1
ТЕС ГК - всього	11111,1	25,9	13188,8	29,6	2077,7	18,7
ТЕЦ та когенераційні установки	4058,4	9,5	4425,1	9,9	366,7	9,0
ГЕС та ГАЕС, з них:	3177,7	7,4	4035,7	9,1	858,0	27,0
ГЕС	2790,8	6,5	3646,6	8,2	855,8	30,7
ГАЕС	386,9	0,9	389,1	0,9	2,2	0,6
АЕС	23785,0	55,4	21982,9	49,4	-1802,1	-7,6
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, інші)	411,5	1,0	532,8	1,2	121,3	29,5
Блок-станціями	366,2	0,9	377,3	0,8	11,1	3,0

На початок 2018 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 2046,0 тис. тонн, мазуту – 64,0 тис. тонн (на початок 2017 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-березня 2018 року склав 6981,1 тис. тонн, що на 646,8 тис. тонн більше, ніж за 3 місяці 2017 року. Від підприємств вугільної галузі України – 4978,0 тис. тонн, що на 943,0 тис. тонн менше, ніж за 3 місяці минулого року. Витрати вугілля склали 7378,5 тис. тонн. Запас вугілля станом на 01.04.2018 року – 1648,7 тис. тонн.

Запаси вугілля на 01.04.2018 р. на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили 1648,7 тис.тонн, що на 273,2 тис.тонн менше ніж у минулому році (1921,9 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис.тонн.

Топкового мазуту за 3 місяці 2018 року спожито 81,7 тис. тонн, що на 142,4 тис. тонн менше, ніж за відповідний період 2017 року. Запас мазуту на 01.04.2018 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав 46,4 тис. тонн.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 3 місяці 2018 р. становило 1921,5 млн куб.м, що на 250,8 млн куб. м більше, ніж за цей період 2017р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 55,2 млн куб.м, що на 6,0 млн куб. м більше, ніж за 3 місяці 2017 р.

Станом на 01.04.2018 в українських підземних сховищах газу знаходилось близько 7,681 млрд куб. м природного газу, що на 0,539 млрд куб. м, або на 6,6% менше порівняно з 01.04.2017 р. Відбір газу за 3 місяця склав 7,012 млрд куб. м.

За 3 місяці 2018 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало 42954,5 млн кВт·г, що на 1816,0 млн кВт·г, або на 4,4% більше ніж за 3 місяці 2017 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням становить 33580,2 млн кВт·г, що на 1180,8 млн кВт·г, або на 3,6% більше аналогічного показника 2017 року.

Динаміка і структура споживання електроенергії за 3 місяці 2018 р.

(без урахування АР Крим та м. Севастополя)

Групи споживачів	Ел.споживання 2018 р. млн кВт·г	+ / - до 2017 р. млн кВт·г	+ / - до 2017 р. %	Питома вага, % 2017 р.	Питома вага, % 2018 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	42954,5	1816,0	4,4		
Споживання ел.ен. (нетто)	33580,2	1180,8	3,6	100,0	100,0
у тому числі:					
1.Промисловість	13465,8	664,2	5,2	39,5	40,1
у тому числі:					
Паливна	953,4	-20,1	-2,1	3,0	2,8
Металургійна	7551,1	337,2	4,7	22,3	22,5
Хімічна та нафтохімічна	853,6	189,7	28,6	2,0	2,5
Машинобудівна	1213,2	63,3	5,5	3,5	3,6
Будів.матеріалів	480,2	9,1	1,9	1,5	1,4
Харчова та переробна	1088,6	20,2	1,9	3,3	3,2
Інша	1325,6	64,7	5,1	3,9	3,9
2.Сільгоспспоживачі	887,2	16,1	1,9	2,7	2,6
3.Транспорт	1947,6	29,3	1,5	5,9	5,8
4.Будівництво	301,3	24,2	8,7	0,9	0,9
5.Ком.-побутові споживачі	4441,1	80,6	1,8	13,5	13,2
6.Інші непромисл. споживачі	1979,7	125,3	6,8	5,7	5,9
7.Населення	10557,4	241,0	2,3	31,8	31,4

Збільшення електроспоживання (нетто) відбулося за рахунок збільшення обсягу споживання металургійною промисловістю (на 2,3%), хімічною та нафтохімічною промисловістю (на 30,3%), машинобудівною промисловістю (на 5,9%), будівництвом (на 10,7%) та іншими непромисловими споживачами (на 8,2%).

Видобуток вугілля. За 3 місяці 2018 року вугледобувними підприємствами України видобуто **8359,0 тис. тонн** вугілля, що на 83,8 тис. тонн (або на 1,0%) менше порівняно із січнем-березнем 2017 року. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав 6744,2 тис. тонн, він збільшився на 85,6 тис. тонн (або на 1,3%), коксівного – склав 1614,8 тис. тонн, що менше на 169,4 тис. тонн (або на 9,5%).

Упродовж січня-березня 2018 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненерговугілля України, видобуто вугілля **1186,4 тис. тонн**, що на 144,1 тис. тонн (або на 10,8%) менше, ніж за цей період 2017 року. Видобуток енергетичного вугілля зменшився на 11,3 тис. тонн (або на 1,1%) порівняно з відповідним періодом 2017 року і коксівного зменшився на 132,8 тис. тонн (або на 46,9%), а видобуток відповідно склав 1035,8 та 150,6 тис. тонн.

Видобуток нафти та газу. З початку 2018 року в Україні видобуто **0,368 млн тонн** нафти з газовим конденсатом і **5,1 млрд куб. м.** газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 0,371 млн тонн нафти з газовим конденсатом та 5,1 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за 3 місяці 2018 року 0,469 млн тонн нафти з конденсатом (у 2017 р. – 0,468 млн тонн) і 4,1 млрд куб. м газу (у 2017 р. – 4,0 млрд куб. м).

Інші підприємства за 3 місяці 2018 року видобули 0,024 тис. тонн нафти з газовим конденсатом (у 2017 р. – 0,023 тис. тонн) і 1,0 млрд куб. м газу (у 2017 р. – 1,1 млрд куб. м).

Постачання і переробка нафти. У січні-березні 2018 р. на нафтопереробні заводи (НПЗ) та Шебелинський ГПЗ поставлено 501,4 тис. тонн нафтової сировини (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-березні 2018 року склав 116,4 тис. тонн, що на 0,6 % менше обсягу переробки у січні-березні 2017 року.

Кременчуцький НПЗ з жовтня 2014 року інформацію щодо показників своєї роботи Міністерству енергетики та вугільної промисловості не надає.

У січні-березні 2018 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства.

Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-березні 2018 року було завантажено в середньому на 50,4 % (у січні-березні 2017 року на 54,1 %).

Транспортування нафти. У січні-березні 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів зменшився порівняно з 2017 року на 133,5 тис. тонн (або на 3,5%) і склав **3726,3 тис. тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Чехії) протранспортовано **3224,9 тис. тонн**, що на 7,6% (або на 265,9 тис. тонн) менше порівняно із аналогічним показником 2017 року, а для потреб України – **501,4 тис. тонн**, що на 35,9% (або на 132,4 тис. тонн) більше у порівнянні з відповідним періодом 2017 р.

За січень-березень 2018 рік транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають 86,5%, а на нафтопереробні підприємства України – 13,5%.

Аналіз сплати за спожиту електроенергію за січень-березень 2018 року

Розрахунки споживачів електроенергії по областях України

За січень-березень 2018 року споживачам відпущено електричної енергії на суму **50,37 млрд грн.**, оплата становила **49,07 млрд грн.**, або **97,4%**.

Вище середнього показника (**97,4%**) розрахунки за відпущену споживачам за 3 місяці 2018 році енергію були проведені у Вінницькій (97,9%), Волинській (98,5%), Дніпропетровській (на 101,4%), Житомирській (на 99,6%), Закарпатській (на 99,1%), Київській (на 98,0%), Кіровоградській (на 99,6%), Полтавській (на 100,4%), Херсонській (на 102,1%), Хмельницькій (на 101,1%), Черкаській (на 102,6%), Чернігівській (на 98,5%) областях.

Нижче середнього показника обсягу розрахунків за відпущену у січні-березні 2018 році енергію проведені у Донецькій (92,4%), Запорізькій (на 95,7%), Івано-Франківській (на 96,1%), Луганській (на 78,4%), Львівській (на 94,2%), Миколаївській (на 97,2%), Одеській (на 97,5%), Рівненській (на 96,3%), Сумській (на 93,6%), Тернопільській (на 96,1%), Харківській (95,7%), Чернівецькій (на 96,8%) областях, АР Крим (на 0,0%), м.Київ (93,3%).

Розрахунки енергопостачальних компаній з ДП «Енергоринок»

За січень-березень 2018 р., за фактичними даними, енергопостачальними компаніями куплено електроенергії в ДП «Енергоринок» за регульованим тарифом на **47,6 млрд грн.**, а сплачено за неї **47,4 млрд грн.** або **99,5%**. Повністю розрахувалися з ДП «Енергоринок» 11 енергопостачальних компаній за регульованим тарифом.

У повному обсязі і вище середнього рівня (**99,5%**) розрахувалися з ДП «Енергоринок» за 3 місяці 2018 р. Дніпрообленерго (на 103,7%), Донецькообленерго (на 103,8%), Закарпаттяобленерго (на 101,0%), Київобленерго (на 104,2%), Київенерго (на 99,9%), Кіровоградобленерго (на 100,1%), Полтаваобленерго (на 105,6%), Хмельницькообленерго (на 102,9%), Чернівціобленерго (на 106,3%), Високовольтні мережі ДТЕК ТОВ (на 113,6%), Укрзалізниця (на 100,1%),

Нижче середнього показника по розрахунках з оптовим ринком (**99,5%**) енергопостачальних компаній розрахувалися за куповану електричну енергію: Вінницяобленерго (на 93,9%), Волиньобленерго (на 97,2%), Житомиробленерго (на 96,4%), Запоріжжяобленерго (на 95,9%), Львівобленерго (на 96,2%), Миколаївобленерго (на 93,7%), Одесаобленерго (на 98,0%), Прикарпаттяобленерго (на 94,2%), Рівнеобленерго (на 97,8%), Сумиобленерго (на 95,0%), Тернопільобленерго (на 92,7%), Харківобленерго (на 98,1%), Херсонобленерго (на 98,1%), Черкасиобленерго (на 94,2%), Чернігівобленерго (на 90,6%), Луганське енергетичне об'єднання (на 89,1%), Атомсервіс (на 85,9%), Регіональні електричні мережі (на 43,4%), ПЕМ-Енерговугілля (на 24,9%), Енергія-Новий Розділ (на 94,5%), Енергія-Новояворіськ (на 91,0%).

Розрахунки споживачів електроенергії з обласними енергопостачальними компаніями

За січень-березень 2018 р. енергопостачальними компаніями відпущено електроенергії на суму **50,3 млрд грн.**, а сплачено за неї **49,0 млрд грн.** або **97,4%**.

Повністю розрахувалися за електричну енергію споживачі 8 енергопостачальними компаніями ПрАТ «Волиньобленерго» (100,4%), ПАТ «ДТЕК

Дніпрообленерго» (100,3%), ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» (104,2%); ПАТ «Полтаваобленерго» (100,4%), ПАТ «Хмельницькобленерго» (101,1%), ПАТ «ЕК «Херсонобленерго» (102,1%), ПАТ «Черкасиобленерго» (102,6%), ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі» (106,9%).

Вище середнього рівня (**97,4%**), але нижче 100% розраховувались споживачі енергопостачальними компаніями за 3 місяці 2018 р.: ПАТ «Вінницяобленерго» (97,9%), ПрАТ «ЕК «Житомиробленерго» (99,6%), ПрАТ «Закарпаттяобленерго» (99,1%), ВАТ «Запоріжжяобленерго» (95,7%), ПрАТ «Київобленерго» (98,0%), ПрАТ «Кіровоградобленерго» (99,6%), ПАТ «Одесаобленерго» (97,7%), ПАТ «Чернігівобленерго» (98,5%).

Нижче середнього рівня (**97,4%**) розраховувались за спожиту електроенергію споживачі енергопостачальних компаній: ПрАТ «Львівобленерго» (97,0%), ПАТ «Миколаївобленерго» (97,2%), АТ «Прикарпаттяобленерго» (96,1%), ПрАТ «Рівнеобленерго» (96,3%), ВАТ «Тернопільобленерго» (96,1%); АК «Харківобленерго» (95,7%), ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» (93,8%), ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля» (23,4%); ПАТ «Сумиобленерго» (93,6%); ДП «Регіональні електричні мережі» (40,8%); ПрАТ «ЕК «Чернівціобленерго» (96,8%), ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі» (93,3%).

Оплата електроенергії всіма видами платежів генеруючим компаніям та іншим учасникам ОРЕ за січень-березень 2018 р. Всього сплачено складало **55,2 млрд грн.** при товарній продукції **54,9 млрд грн.,** або **100,5%.**

За фактичними даними, по НАЕК «Енергоатом» сплачено – 102,2% (13 947,4 млн грн), «Центренерго» – 98,4% (4 827,8 млн грн), «Дніпроенерго» – 106,8% (5 829,0 млн грн), «Донбасенерго» – 98,4% (2 154,9 млн грн), «Західенерго» – 107,0% (8 661,3 млн грн), «Східенерго» – 111,1% (4 949,1 млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 87,8% (1 020,1 млн грн), Київенерго (ТЕЦ) – 93,1% (2 206,3 млн грн), ПрАТ «Укргідроенерго» – 95,5% (1 852,2 млн грн), Нижньодністровська ГЕС – 158,2 тис. грн, інші електростанції – 87,7% (8 298,6 млн грн), у т.ч. теплоелектроцентралі – 96,2% (5 955,6 млн грн), виробники альтернативної е/е – 71,4% (2 305,4 млн грн), НЕК «Укренерго» - 115,1% (1 502,5 млн грн) від товарного відпуску енергії. **Всього виробникам е/е та НЕК плата складала 55,25 млрд грн при товарній продукції 54,98 млрд грн або 100,5%.**

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-березень 2018 року склали **13,9 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 13,2 млрд куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **13,2 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2017 року – 19,4 млрд куб.м).

Споживачі України за цей період 2018 року використали **14,0 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2017 року – 13,1 млрд куб.м).

Відбір природного газу з ПСГ за цей період **7 012 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 3,913 млрд куб.м).

За січень-березень 2018 року, за оперативними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **20,094 млрд куб.м** (за відповідний період 2017 року – 23,188 млрд куб.м).

Імпорт газу за 3 місяці 2018 року склав **1,8 млрд куб. м.**

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

В електроенергетичній галузі, за оперативними даними, освоєно **3323,0 млн грн** капітальних вкладень за січень-березень 2018 року, у тому числі за власні кошти підприємств (1771,0 млн грн) та інших джерел фінансування (1552,0 млн грн), що на **1609,5 млн грн** більше аналогічного показника 2017 року.

Профінансовано всього в галузь 4531,1 млн грн.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

Введено в дію:

- 36,1 км ліній електропередачі всіх напруг;
- 64,62 МВА трансформаторної потужності;
- 2 відкритих розподільчих пристрої 110 кВ.

За січень-березень 2018 року в електроенергетичній галузі введено в дію основних фондів – 639,2 млн гривень.

З Державного бюджету на січень-березень 2018 року передбачено видатки за бюджетною програмою «Ліквідація збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств» у сумі **72,5** млн гривень.

Фактично у березні 2018 року підприємствам, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації та ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано **64,4** млн гривень, у тому числі:

- шахти, які готуються до ліквідації – 25,1 млн. грн.,
- ДП "Укршахтгідрозахист" – 5,3 млн. грн.,
- ДП "ОК "Укрвуглереструктуризація" – 34,0 млн. грн.

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості за березень 2018 р.

Атомні електростанції. У березні 2018 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **7 513,2** млн кВт·г, що на 528,0 млн кВт·г менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у березні 2018 р. становив **72,9%**, що на 5,2% менше показника 2017 р.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні-березні 2018 р. становила 49,4%. До Енергоринку за 3 місяці 2018 р. відпущено 21 983,3 млн кВт·г електроенергії, що на 1 801,7 млн кВт·г менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2018 р. зафіксовано 5 порушень у роботі АЕС (на РАЕС №2, ХАЕС №2, ЮУАЕС №3 та ЗАЕС №2, 6). У відповідному періоді 2017 р. – 2 порушення (на РАЕС №3). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2018 році заплановано здійснити: 18 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 12 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз», забезпечити 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У березні 2018 р. відбулася 1 поставка свіжого ядерного палива від АТ «ТВЕЛ», вивезень відпрацьованого ядерного палива не здійснювалося. З початку 2018 р. відбулося 2 поставки свіжого ядерного палива: 1 від компанії «Вестінгауз» і 1 від АТ «ТВЕЛ», вивезень відпрацьованого ядерного палива не здійснювалося.

Ремонтна кампанія.

Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2018 році заплановано виконати:

- закінчити 2 капітальні ремонти – ЗАЕС №6, ХАЕС №1 та 2 середні ремонти – РАЕС №1, 3;
- виконати 8 середніх ремонтів – ЗАЕС №1, 2, 4, 5; РАЕС №2; ЮУАЕС – №1, 2, 3 та 2 капітальні ремонти – РАЕС №4; ХАЕС №2;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та РАЕС №2 та 1 капітальний ремонт – РАЕС №1.

Станом на 06.04.2018 виконуються:

- 5 середніх ремонти – РАЕС № 3; ЗАЕС №2; ЮУАЕС №2; ЗАЕС №4; РАЕС №2;
- 1 позаплановий поточний ремонт – ХАЕС №1.

Тариф на відпущену електроенергію, що виробляється на АЕС з 01.01.2018 становить **54,03 коп.** за 1 кВт·г (без ПДВ) відповідно до постанови НКРЕКП від 28.12.2017 № 1488.

Товарна продукція. У березні 2018 р. вартість товарної продукції ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 4659,47 млн грн., що на 410,40 млн грн. більше, ніж у березні 2017 р.

У березні 2018 р. з Енергоринку оплачено 5195,77 млн грн., що на 1009,66 млн грн. більше, ніж у березні 2017 р. Відсоток оплати у березні 2018 р. склав – **98,52%**, у березні 2017 р. – 98,52%. З початку 2018 р. – 102,17%, з початку 2017 р. – 96,40%.

Заборгованість із заробітної плати станом на 06.04.2018 у компанії відсутня.

Підприємства атомно-промислового комплексу, які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У березні 2018 року вироблено **93,2 тонн уранового оксидного концентрату на суму 285,2 млн грн**, що становить 100,0% виконання плану. У порівнянні з відповідним періодом 2017 р. продукції вироблено на 19,1 тонн менше. З початку 2018 року вироблено 394,7 УОК на суму 1219,9 млн грн., що порівняно з відповідним періодом минулого року на 100,3 тонн більше.

Заборгованість із заробітної плати станом на 06.04.18 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». З початку 2018 року ДП «Смоли» не вироблялась основна продукція (іонообмінні смоли), що пов'язане з виконанням підприємством виробничої програми з виготовлення контрактованих обсягів іонообмінних смол в повному обсязі та економією електроенергії в осінньо-зимовий період. З початку 2017 року ДП «Смоли» також не вироблялась основна продукція.

Станом на 06.04.18 заборгованості із виплати заробітної плати немає.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2018 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2018-2019 рр. наказом Міністерства енергетики та теплоенергетики від 25.09.2017 № 622 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2018 році та в осінньо-зимовий період 2018/2019 року» (зі змінами) передбачено:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтувати всіма видами ремонтів 67 (17229 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 41 (11085 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 10 (2459 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 16 (3685 МВт) енергоблоків.

На **теплових електроцентралях** виконати всіма видами ремонту 9 (1670 МВт) енергоблоків, 13 (2027 т/год) парових котлів, 6 (660 Гкал/год) водогрійних котлів та 10 (331,8 МВт) турбоагрегатів.

У **теплових мережах** виконати капітальний ремонт 10,66 км трубопроводів.

На **гідроелектростанціях** виконати капітальний ремонт і реконструкцію 36 (1802,10 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 10.04.2018 відповідно до затвердженого графіку:

На **теплових електростанціях** енергогенеруючих компаній поточним ремонтом відремонтовано 8 (3 062 МВт) енергоблоків.

У ремонті перебувають 12 (3 025 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті – 6 (1 745 МВт) енергоблока;
- в середньому ремонті – 3 (610 МВт) енергоблока;
- в капітальному ремонті – 3 (670 МВт) енергоблока.

З них в технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 30.06.2018 знаходиться енергоблок ст. № 4 (300 МВт) Трипільської ТЕС та енергоблок ст. № 1 (175 МВт) Зміївської ТЕС в термін по 30.09.2018.

На **теплових електроцентралях** відремонтовано 1 (50 МВт) турбоагрегат. В ремонті знаходиться 1 (100 МВт) енергоблок.

На **гідроелектростанціях** виконано реконструкцію та капітальний ремонт 4 (81 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 8 (453,8 МВт) гідроагрегатів.

Зведені показники Інвестиційної програми ДП «НЕК «Укренерго» на 2018 рік

Капітальні інвестиції всього, враховуючи Держенергонагляд, - **2607,1 млн грн.**, у т.ч. за рахунок прибутку – 636,8 млн грн., амортизації – 691,8 млн грн., кредитних коштів – 1238,4 млн грн., доходів від іншої діяльності – 40,0 млн грн.; Держенергонагляд за рахунок амортизації – **4787 тис. грн.**

Передбачено на нове будівництво (ПС + ПЛ) всього – **1079,5 млн грн.**, технічне переобладнання та реконструкція об'єктів, придбання основних засобів – **1400,8 млн грн.**, проектні роботи майбутніх років, всього – **19956,3 тис. грн.**

Коефіцієнт використання встановленої потужності на блочному устаткуванні (енергоблоки потужністю 100, 150, 200, 250, 300 МВт) теплових електростанцій (ТЕС та ТЕЦ)

Коефіцієнт використання встановленої потужності за 3 місяці 2018 року порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшився на 3,8% та складає 26,6%. Найвищий коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період мають блоки потужністю 250 МВт – 55,4 % (у 2017 році – 54,1 %). По блокам потужністю 150 МВт коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період – 48,8 % (у 2017 році – 45,3 %), по блокам потужністю 200 МВт – 40,1 % (у минулому році – 36,5 %), по блокам потужністю 100 МВт – 33,7 % (у минулому році – 34,9 %), по блокам потужністю 300 МВт – 22,4 % (у 2017 році – 19,0%).

Збільшився коефіцієнт використання встановленої потужності по генкомпаніях: по ТОВ «ДТЕК Східенерго» на 2,6 %, по ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» на 1,4 %, по ПАТ «ДТЕК Західенерго» на 3,6 %, по ПАТ «Центренерго» на 3,5 %, по ПАТ «Донбасенерго» на 37,0 %.

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугілля

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 3 місяці 2018 року складають **405,0 г/кВт·г**, що на **0,6 г/кВт·г** менше, ніж за відповідний період 2017 року (405,6 г/кВт·г).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за три місяці 2018 р. **381,1 г/кВт·г**, що більше в порівнянні з відповідним період минулого року на **1,2 г/кВт·г**.

Середньомісячна заробітна плата

За січень-березень 2018 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить:

- в електроенергетичній галузі – 10258 грн. *(збільшення до відповідного показника 2017 р. становить 2032 грн);*
- в атомно-промисловому комплексі – 17652 грн. *(більше на 3780 грн);*
- в нафтогазовому комплексі – 7828 грн. *(більше на 1108 грн до показників державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля);*
- на вугледобувних підприємствах – 9252 грн. *(більше на 1978 грн для вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України).*

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.04.2018 на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила **148,1 млн грн** і збільшилась за рік на **62,5 млн грн (або на 73,1%)**, у тому числі: електроенергетична галузь – збільшилась на 13964,5 тис. грн (на 125,5%); атомно-промисловий комплекс – зменшилась на 4610,4 тис. грн (на 74,3%); вугільна галузь – збільшилась на 54344,3 тис. грн (на 85,3%); нафтогазовий комплекс – зменшилась на 1155,2 тис. грн (на 25,2%).

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні витрати електроенергії в електричних мережах

За січень-березень 2018 року загальні технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами Міненерговугілля всіх класів напруг склали **5,5 млрд кВт·г** або **13,6 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2017 р. відбулося їх збільшення на **0,6 млрд кВт·г**, або на **1,3 в.п.** (4,9 млрд кВт·г або 12,3% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за три місяці 2018 рік становила **5,9 млрд кВт·г** або **14,7%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком збільшилась на **0,3 млрд кВт·г** або на **5,3%** у порівнянні з минулим роком (5,6 млрд кВт·г або 14,2% у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних витрат. За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за три місяці

2018 року заощаджено **40,7** млн кВт·г електроенергії (**47,9** млн кВт·г за відповідний період минулого року).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За січень-березень 2018 року на експорт передано **1546,8** млн кВт·г електроенергії, що на 197,5 млн кВт·г або на 14,6% більше, ніж за 3 місяці 2017 р. За оперативними даними, 1451 млн кВт·г експортовано до країн Східної Європи.

За 3 місяці 2018 р. територією України протранспортовано (транзитом) **20,09** млрд кубометрів природного газу (за цей період 2017 р. – 23,18 млрд куб. м).

Станом на 01.04.2018 року в українських підземних сховищах знаходилось **7,68** млрд куб. м природного газу, що на 0,539 млрд куб. м, або на 6,6% менше порівняно з показником на цей час 2017 року.

Протягом 3 місяців 2018 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **3726,3** тис. тонн і порівняно із аналогічним періодом 2017 р. зменшився на 133,5 тис. т (або на 3,5 %), а транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Чехії) склав **3224,9** тис. тонн, що на 265,9 тис. т (або на 7,6%) менше порівняно із аналогічним показником 2017 р., для потреб України – більше на 132,4 тис. т (або на 35,9%) і склало **501,4** тис. тонн.

За січень-березень 2018 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 86,5%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 13,5%.

*Підготовлено за даними
Міненерговугілля України
і ДП «Енергоринок»*

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ З ПРОБЛЕМ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ з 16 до 30 квітня 2018 р.

("Голос України", "Урядовий кур'єр", "ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна", "ДЕНЬ",
"КП в Україні", "ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА", "Сегодня", "Україна молода", "Факты",
"Капитал", "Вечерние Вести", "Свобода", "Атомник України",
а також електронні ЗМІ: УКРІНФОРМ, Інтерфакс-Україна, УНІАН, Енергореформа,
ЛІГАБізнесІнформ, Українські новини, Бизнес.Цензор.Нет, Левый берег,
UA Energy, Капитал, ГлавКом, РБК-Украина та ін.)

ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Телеканал новин 24 (сайт каналу), 14.04.2018

Новий ринок електроенергії в Україні: як реформуванням не наробити гірше **Янина Ткачук**

За законом "Про ринок електричної енергії" в Україні до 1 липня 2019 року має змінитися модель функціонування ринку електроенергії, що узгоджується також із Третім енергетичним пакетом ЄС. Це впровадження має привести, за задумом законодавців, до вільного ринкового ціноутворення, зменшення впливу держави, конкуренції та можливості продажу електроенергії за двосторонніми договорами.

Проте за поточних ринкових умов у нашій країні таке реформування може погіршити ситуацію в галузі та загрожує дискредитацією процесу євроінтеграції.

Шляхи вирішення проблем ринку представники влади, бізнесу та громадськості обговорювали 10 квітня під час Круглого столу "**Ризики та бар'єри на шляху реформування ринку генерації**", організованого експертно-аналітичним центром BRDO за підтримки EU4Business\FORBIZ та MEPT, в рамках Публічного діалогу PROДіалог.

Конкуренція проти монополій

За підрахунками експертів BRDO, ліцензію на виробництво електроенергії на українському ринку мають 406 суб'єктів. Проте частка 5-ти найбільших гравців складає 92% сукупного обсягу оптового ринку електроенергії. Держава контролює майже всі операції на ринку, що спотворює ринкову модель та унеможливує конкурентний розвиток. Послабити концентрацію на ринку можна за рахунок імпорту та будівництва нових потужностей. Проте *ані держава, що виробляє 67% електроенергії, ані приватний сектор не зацікавлені в появі нових сильних гравців.*

Перехід до вільного ринку в умовах високої концентрації є дуже ризикованим кроком.

Імпортер, як повноцінний конкурент вітчизняній генерації, не може зайти на ринок до зняття низки адміністративних, економічних і технічних бар'єрів. Зокрема, необхідні синхронізація бірж, створення умов для імпорту в Бурштинський острів та об'єднання ОЕС України з ENTSO-E. Останнє потребує оновлення генеруючих потужностей, що зношені на 80%, для відповідності європейським технічним вимогам та екологічним стандартам, а отже – значних капіталовкладень.

... кажуть аналітики, поява нових великих виробників в поточній ситуації є сумнівною, адже термін окупності інвестиції складає понад 20 років. Більше

того, діюча генерація не зацікавлена в появі конкурентів та може ситуативно пропонувати нижчі ціни, чим блокуватиме вхід на ринок нових суб'єктів. Особливо у випадку можливого встановлення їм надбавок на підвищення екологічності, покриття боргів "старого" ринку тощо.

Як подолати проблеми

За оцінкою BRDO, позитивного ефекту від імплементації Третього енергетичного пакету в Україні можна досягти виключно за умов:

- посилення антимонопольних вимог до учасників ринку генерації;
- створення можливостей для відкриття імпорту і будівництва нових приватних ТЕС;
- відходу від практики перехресного субсидіювання між різними категоріями споживачів.

Інакше, переконані аналітики, в умовах обмеженого втручання, посилиться чутливість ринку до цінових коливань та зловживань, за що заплатить кінцевий споживач.

Україна обрала європейський шлях розвитку, отже, має виконувати свої зобов'язання в рамках реформи енергетичної сфери.

Керівник департаменту програм допомоги "Енергетика, транспорт та навколишнє середовище" Представництва ЄС в Україні Йоганнес Баур зауважив, що процес змін на ринку електроенергії вже запущений, і незалежно від того, чи впровадить Україна Третій енергопакет, чи ні, озвучені експертами питання накопичуватимуться, і їх так чи інакше потрібно вирішувати.

Перший заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України Максим Нефьодов погодився із експертами, що підходити до реформи треба виважено.

«Реформа ринку електроенергії є пріоритетом, зважаючи на її визначальний вплив на умови ведення бізнес-діяльності в країні. Наше завдання – не сліпе накладання Третього енергопакету, що призведе до негативних наслідків, а реалізація механізмів для конкурентного розвитку галузі. Тут має бути спільна комплексна робота усіх відповідальних органів», – відзначив Нефьодов.

Директор Директорату стратегічного планування і євроінтеграції Міністерства енергетики Віталій Кушніров також зауважив, що напевне реформа не усуне всі поставлені питання. Тому, за його словами, у міністерстві цей процес розуміють більш широко, стратегією охоплюється весь комплекс питань, які дозволять у середньостроковій перспективі змінювати ринок не тільки в рамках впровадження нового закону, а й у ширшому розумінні.

ЛигаБизнесИнформ, УКРИНФОРМ, 16.04.2018

Брюссель и Берлин пообещали сохранить транзит газа через Украину

Брюссель и Берлин обещают гарантировать транзит газа через Украину после строительства газопровода Северный поток-2. Об этом заявили после переговоров 16 апреля в Берлине министр экономики и энергетики ФРГ Петер Альтмайер и вице-президент Еврокомиссии по делам энергетического союза Марош Шефчович.

"Должен сказать, что Украина, несмотря на сложные условия в последние годы, последние зимы смогла надежным образом прокачать 97 млрд кубометров газа, что стало новым рекордом. Это подтверждает, что этот транзит работает хорошо, что он имеет стратегическое значение для обеспечения газом не только такой большой страны, как Украина, но и

Центральной и Восточной Европы. И наш приоритет - сделать так, чтобы и в дальнейшем транзит был сохранен", - заявил Шефчович.

Что касается Северного потока-2, то позиция ЕК, напомнил ее вице-президент, состоит в том, чтобы трубопровод сооружался по тем же правилам, что и все другие в ЕС. "Лучший способ урегулировать все правовые и политические чувствительные моменты - переговоры, в ходе которых мы сможем найти решение всех проблем", - считает Шефчович.

Он отметил, что 2019 год, когда истекает украинско-российский газовый контракт, приближается, и **надо придать политический импульс, в частности, с помощью встреч на высоком уровне, чтобы простимулировать всех – украинцев, россиян, ЕК – начать очень интенсивную работу над тем, чтобы разрешить все несогласия.**

Додаткова інформація на цю тему – «Зеркало недели. Украина», 28.04-11.05.2018 «За границей трубы строят хмуро», Алла Еременко, Игорь Маскалевич. "Северный поток-2" со скрипом приобретает материальные очертания.

Заявленные сроки ввода в эксплуатацию — нереальны, поэтому пролонгируются. А сколько "закопают" в этот подземно-подводный проект сопричастные, можно только догадываться. Это и есть реальность, которую оплатят потребители российского газа в государствах Евросоюза, отказываясь от услуг газотранспортной системы Украины. Но это далеко не все нюансы.

Шансы на воплощение этого прокремлевского проекта в металле возрастают. **"Газпром" небезуспешно работает над разблокированием обходных (для Польши и Украины) маршрутов поставок своего газа в Европу. Не интересен "Газпрому" Третий энергопакет вместе с Энергохартией.**

Не стоит недооценивать влияние "групп поддержки" "Газпрома" в Австрии, Германии и Нидерландах. А также в последнее время во Франции.

Об обходящих Украину маршрутах доставки газа в ЕС. ... завершается прокладка через Черное море первой нитки трубопровода "Турецкий поток".

Уже первая из двух труб "Турецкого потока" — это минус 15 млрд кубометров газа транзита через Украину. Две новые трубы в Турцию — потеря полумиллиарда долларов платы за транзит.

При этом скоро весь турецкий транзит уйдет на морские трубы — "Голубой поток" (введен в эксплуатацию в 2003 г.) и первую трубу "Турецкого потока". Года через два-три подключат и вторую трубу этого потока в направлении Европы. Сейчас ее прокладывают, можно сказать, в никуда — подключать магистральный газопровод еще не к чему.

А пока Болгария, Румыния, Словакия, Турция сейчас создают систему соединительных трубопроводов Eastring ("Восточное кольцо") — с юга на север — для обеспечения взаимных поставок газа. Предполагается, что газопроводы свяжут Словакию (а через нее и Польшу) как с Балканскими странами, так и с газотранспортными системами на территории Украины, Чехии, Венгрии, Румынии. Это обеспечит выполнение директивы ЕС о минимум двух поставщиках и маршрутах поставок газа и снижении зависимости от поставок российского газа. Объем рынка этих стран — около 25 млрд кубометров газа в год.

Это просто бизнес и национальная безопасность. Это и есть диверсификация источников и маршрутов поставок природного газа. Но при этом Украину обходят со всех сторон.

В самой Украине действует режим хранения газа в наших подземных хранилищах (ПХГ) в режиме таможенного склада, то есть с льготами по налогам. Но интерес к нашим проектам пока скромный.

В прошлом году из Словакии в направлении Украины поступило 9,9 млрд кубометров газа (70,1% импорта).

На Варшавском направлении. Отдельная история с Польшей. Варшава активно и систематически диверсифицирует поставки газа. Это и сжиженный газ, и своя добыча как в Польше, так и на шельфе Норвегии.

Украинское направление не приоритетно. Технически (после проведенной модернизации) украинская ГТС может принимать оттуда до 2 млрд кубометров газа в год. Фактически в прошлом году поставили рекордные 1,3 млрд, причем практически все — от частных трейдеров.

Разделение (анбандлинг) "Нафтогаза" быстро превратилось в традиционное украинское занятие — битву за передел потоков. Делят каждый под себя. А недавно глава НАКа вообще обратился к премьеру с предложением об отсрочке анбандлинга на два года.

Мы наши, мы новый путь устроим? Юридически мы уже два года не покупаем газ в России, через нашу ГТС транспортируется только транзитный газ.

Несмотря на все разговоры о реверсе, физически газ с запада Украины в ее центральные и восточные районы не поступает.

... Однако реально может встать вопрос о том, что потоки газа в газотранспортной системе резко упадут до следующего уровня: добыча в Украине (20-27 млрд кубометров) + импорт (10-12 млрд) + и оставшаяся часть российского транзитного газа (как грозит "Газпром", 15-25 млрд кубометров в год). Причем поставлять его "Газпром" намерен в основном в период пикового спроса. Это примерно вдвое меньше, чем в 2017-м.

Причем газ придется подавать в основном с запада на восток, одновременно сохраняя коридор для российского транзита.

Реструктуризация неизбежна. Сейчас "Укртрансгаз" имеет колоссальные избыточные мощности. Система создавалась с учетом транзита порядка 290 млрд кубометров в год, сейчас загружена максимум на 130 млрд.

Нужны компрессоры меньшей мощности, необходима адаптация подземных хранилищ (только в четырех из дюжины ПХГ есть возможность выкачивать газ компрессорами). Нужно развитие имеющихся ПХГ в Центральной Украине.

По новой оценке основных фондов "Укртрансгаза", за полтора года они упали в цене с 420,3 млрд грн до 327,9 млрд — это минус 22%.

На этот год планируется инвестпрограмма на 7,3 млрд грн, но пока план не утвержден. Сейчас упор делается на начало строительства пяти новых компрессорных станций для доставки газа украинской добычи. Цель достойная, как будет воплощаться — посмотрим.

https://zn.ua/energy_market/za-granicey-truby-stroyat-hmuro-282529_.html

ГлавКом, РБК-Украина, Терминал (сайт издания), ICTV (сайт канала), 17.04.2018

**Формула "Роттердам+" сформувала прозорі цінові орієнтири, -
комітет з конкуренції ТПП**

Методика розрахунку оптової ціни електроенергії, яка базується на європейському індексі цін на вугілля (Роттердам +), сформувала прозорі і зрозумілі

цінові орієнтири, що дало можливість енергетичним компаніям довгостроково планувати роботу і збільшити інвестиції у вугільну галузь. Про це заявив **Сергій Сапегін**, глава комітету з питань розвитку конкуренції при Торгово-промисловій палаті, директор НТЦ «Психея», презентуючи результати обговорення формульного ціноутворення на вугілля на платформі PsycheaEXPERTUS.

Сапегін підкреслив, що прив'язка до імпортного паритету природно для дефіцитного ринку, і 12-місячний лаг у формулі згладжує різкі коливання цін на світових ринках.

Як зазначає директор НТЦ «Психея», методика «витрати плюс», що діє до прийняття формули, несе суттєві корупційні ризики. «Якщо повернутися до «витрат плюс», то ми повернемося знову до корупційної складової, тому що кожному потрібен свій плюс. І тут чиновник знову починає рулити, і не безкоштовно. Тому мені здається, що НКРЕКП прийняла таке рішення зробити одну-єдину загальнозрозумілу для всіх, прозору формулу», - підкреслив він.

За словами експерта, Україна увійшла в передвиборний період і формула «Роттердам+» стала частиною політичного порядку.

dw.com, 17.04.2018

Українська енергетика сповільнює зближення з ЄС

Сфера енергетики посідає у зближенні України з ЄС особливе місце з огляду на транзитний потенціал України з транспортування російських енергоресурсів до Європи. А адаптація законодавства у галузі енергетики до європейських стандартів є одним з найбільш амбітних завдань під час виконання Угоди про асоціацію України з ЄС. За оцінками українських експертів, Києву вдалося досягти певних успіхів у впровадженні енергетичних реформ, але вже минулого року спостерігалось їхнє уповільнення, а в деяких секторах реформи зупинились взагалі.

Шляхи виходу з цієї ситуації викладені у дослідженні "Єврореформи в енергетиці: як вибратися із заторів?" за підсумками виконання зобов'язань України 2017 року, яке 17 квітня оприлюднили в Києві представники громадських експертних організацій та представництва Євросоюзу в Україні.

Керівник програми "Енергетика. Навколишнє середовище. Транспорт" представництва ЄС в Україні **Йоганнес Баур** зазначив, що Україні вдалося досягти більшого прогресу у виконанні енергетичних зобов'язань, що містяться в угоді про асоціацію, ніж у багатьох інших галузях. Але серед пріоритетів ще залишається створення незалежного регулятора українського енергоринку, впровадження вже ухвалених реформаторських законів щодо ринків газу і нафти, підвищення надійності транспортування російського газу до Європи та приватизація державних енергетичних підприємств.

Один із заторів виник у завершенні розподілу державного монополіста "Нафтогаз України" на окремі структури з торгівлі, транспортування та видобутку газу. Після виграшу Україною в Стокгольмському арбітражі транзитної суперечки з російським "Газпромом" за контрактом на транзит російського газу стало неможливо передати газотранспортну систему новому оператору, зазначив керівник проєктів київського аналітичного центру DiXi Group **Роман Ніцович**.

На його думку, протидіяти російським обхідним газогонам Україна має наводячи не тільки безпекові чи політичні аргументи, а й економічні стимули.

Він також висловився за прискорення реформи внутрішньоукраїнського

газового ринку і запровадження на ньому конкуренції між облгазами та іншими компаніями.

Загрози реформі електроенергетики. Згідно з ухваленим торік законом, 2019р. в Україні має запрацювати ринок електроенергії. Але його впровадження почалося з тримісячним запізненням, нагадала голова компанії "ТрансЕнергоКонсалтинг" **Світлана Голікова.**

Вона також нагадала, що на внутрішньому ринку електроенергії спостерігається затримка розділення обленерго на компанії з розподілу та постачання електроенергії.

Нафтовий резерв. Розмивання відповідальності державних органів за впровадження реформ найчастіше згадували й інші експерти. Так, директор спеціальних проектів науково-технічного центру "Псіхея" **Геннадій Рябцев** заявив, що на відміну від ринків газу та електроенергії, де останніми роками спостерігався певний прогрес, "затор в нафтовому секторі простягається аж до обр'ю". Рябцев нагадав, що минулорічний звіт секретаріату європейського Енергетичного співтовариства засвідчив, що Україна не виконала жодного зобов'язання у нафтовій сфері.

«ДЕНЬ», 18.04.2018

Протистояння уряду і «Нафтогазу» загострюється

Коболєв написав прем'єру листа, в якому попередив, що може втратити юридичний інтерес до захисту своїх прав за контрактом із «Газпром»

Віталій Княжанський

Україну не влаштовує транзит 10-15 мільярдів кубометрів газу на рік з 2020 року, як це пропонує російський «Газпром», оскільки прокачування такого малого обсягу було б економічно збитковим, стверджує міністр енергетики та вугільної промисловості України **Ігор Насалик**. На думку міністра, **економічно вигідним для України є транзит за річного обсягу не менше ніж 40 мільярдів кубометрів.**

Загроза для транзиту. Щодо цього можуть існувати небезпідставні сумніви. Адже «Нафтогаз України» грає з нашим урядом, який є єдиним акціонером цієї компанії, в якусь дивну гру, приховуючи від нього повний текст остаточного рішення, винесеного у Стокгольмі.

Більше того, нині з'явилися дані про кардинальну зміну ставлення керівництва «Нафтогазу» до реалізації згаданого плану. Про це, зокрема, свідчить лист голови НАК **Андрія Коболєва** прем'єр-міністрові України **Володимиру Гройсману**, який потрапив до редакції «Дня».

У документі висловлюється сумнів щодо того, що названий план може бути реалізований, як передбачено постановою Кабміну, протягом 30 днів з дати набрання чинності остаточними рішеннями по суті арбітражних справ, «які тривають», і що майно «Укртрансгазу» буде передано ПАТ «Магістральні газопроводи України» (з урахуванням кредитних зобов'язань НАК та її дочірніх компаній).

Свій сумнів у «Нафтогазі» пов'язують з тим, що арбітражним рішенням не було підтримано позовну вимогу «Нафтогазу» щодо можливості передачі прав та обов'язків за контрактом на користь іншої компанії — оператора газотранспортної системи України без згоди ПАТ «Газпром». Адже за контрактом виконавцем послуг із транзиту є виключно «Нафтогаз».

«Це означає, — пише Коболєв у листі до прем'єра, — що контракт зобов'язує саме компанію надавати послуги з транзиту природного газу українською ГТС на

користь ПАТ «Газпром». Більше того, голова НАК вважає, що отримати письмову згоду ПАТ «Газпром» на передачу контракту іншому операторові ГТС на чинних умовах є нереальним. І це його дуже турбує.

Віртуальні мільярди «Нафтогазу». Адже за висновком арбітражу обсяг обов'язкового транспортування (транзиту) газу українською ГТС має становити не менше ніж 110 млрд куб. м. Позитивний фінансовий ефект від цього висновку (за рахунок права на отримання компенсацій «Газпрому» за недопостачання газу для транзиту у 2018-2019 рр.) може скласти, як підрахував Коболєв, щонайменше \$1,2 млрд. Крім того, право на перегляд тарифу загалом може дати змогу «Нафтогазу» отримати додаткову компенсацію в розмірі до \$15 млрд. Суперечка щодо тарифної ставки транзиту, запевняє Коболєв, також може стати суттєвим економічним стимулом для «Газпрому» продовжувати транзит і після 2019 року. Голова «Нафтогазу» навіть повідомляє, що його компанія вже зробила подання про початок процедури перегляду тарифу на послуги з транзиту українською ГТС.

А. Коболєв навіть посилається на радника «Нафтогазу» — юридичну фірму Wikborg Rein, у якій вважають, що **в разі відокремлення оператора ГТС відповідно до Плану реструктуризації (анбандлінгу) «Нафтогаз» втратить юридичний інтерес для захисту своїх прав за контрактом (зокрема, щодо перегляду тарифу на транзит).**

Загалом, робить висновки Коболєв, доцільним було б переглянути План реструктуризації і внести до нього зміни в частині передачі майна ГТС та інших матеріальних ресурсів ПАТ «Укртрансгаз» до ПАТ «Магістральні газопроводи України» у строки, визначені рішенням НКРЕКП про сертифікацію нового оператора ГТС, але не раніше за дату закінчення строку транзитного контракту. «Ця пропозиція забезпечує належний баланс між збереженням транзиту і проведенням реформи газового ринку, — вважає Коболєв, — без шкоди інтересам компанії...»

Думки експертів «Дня» щодо цього неоднозначного листа дещо розходяться. Член правління Інституту енергетичних стратегій Юрій КОРОЛЬЧУК констатує, що **така позиція Коболєва — це доказ не просто протистояння з урядом, яке триває вже півтора року, а прагнення залишити за собою вплив на компанії, які мають вийти з «Нафтогазу»** (і «Укртрансгаз», і «Укргазвидобування»). А коли відбуватиметься конкурс на відбір європейського партнера з управління українською ГТС, хочуть мати можливість заблокувати цей процес. «Така їхня кінцева мета», — констатує Корольчук.

«У таких діях «Нафтогазу» я нічого хорошого не бачу, — каже Корольчук і додає: — Отже, потрібен посередник. І це абсолютно нормальний процес, у тому числі й для «Газпрому». Питання лише в тому, що за це отримає Європа». Експерт не сумнівається в тому, що її інтерес до участі в управлінні українською ГТС не зменшиться через загрозу скорочення російського транзиту до 15 мільярдів кубометрів. Він наголошує, що таке можливе лише аж після 2027-2029 року, коли «розкачається, якщо його побудують, «Північний потік-2»».

Екс-міністр енергетики України **Сергій Єрмілов** у розмові з «Днем» відзначив, що, **вигравши суд у Стокгольмі, керівники «Нафтогазу» все одно не хочуть анбандлінгу і тягнуть час до кінця контракту на транзит.** «Але якщо «Північний потік-2» відбудеться, то вже не потрібен буде й анбандлінг, — каже експерт, — тому що транзиту газу вже не буде й інтересу до наших магістральних мереж уже ні в кого не буде — ні в українських олігархів, ні в європейських».

«А що потрібно робити, щоб зберегти транзит, — запитує Єрмілов і відповідає: — Щоб європейські компанії менше дивилися в бік «Північного потоку-2», і потрібен був цей анбандлінг. Треба було виділити чистий бізнес для транзиту, пустити туди європейських партнерів-інвесторів. І тоді вони, можливо, відчули б, що наш маршрут гарантує надійніше й дешевше транспортування газу з Росії, ніж якимись іншими шляхами». **«Мій висновок, — наголошує экс-міністр, — будь-яке перешкодження розділенню бізнесу за допомогою анбандлінгу зменшує шанси на збереження транзиту».**

<https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/protystoyannya-uryadu-i-naftogazu-zagostryuyetsya>

Довідкова інформація на цю тему – ЛІГАБізнесІнформ, 25.04.2018 «Юристы рекомендуют Нафтогазу отказаться от анбандлинга». Норвежская адвокатская компания Wikborg, Rein & Co, представляющая интересы НАК «Нафтогаз Украины» в Стокгольмском арбитраже в споре с российским «Газпромом», рекомендует украинской компании не выполнять план разделения (анбандлинг). Об этом сообщается со ссылкой на письмо адвокатской компании Нафтогазу.

После окончания судебного разбирательства между компаниями юристы провели анализ ситуации и пришли к выводам, что анбандлинг может лишить Нафтогаз активов, которые являются основой для иска в суде по так называемому транзитному контракту с Газпромом.

"Скорее всего, в случае проведения анбандлинга, признаваемый правом интерес будет связан с новым оператором (газотранспортной системы - ред.), которому будут переданы активы. Но новый оператор не может присоединиться к арбитражу вместо Нафтогаза без согласия Газпрома, и не может стать участником транзитного договора без согласия Газпрома", - поясняют юристы.

В Нафтогазе пока не готовы прокомментировать эту информацию.

ЛигаБізнесІнформ, УНІАН, 18.04.2018

НАБУ расследует дело по газовой формуле Дюссельдорф+

Детективы НАБУ проводят досудебное расследование принятой Кабинетом министров формулы формирования цены на газ Дюссельдорф+ о злоупотреблении властью или служебным положением. Об этом сообщила руководитель Управления внешних коммуникаций НАБУ **Дарья Манжура**.

Отмечается, что в рамках досудебного расследования исследуются обстоятельства установления в течение 2016-2017 годов государственных регулируемых цен на природный газ для обеспечения общественных интересов путем принятия Кабинетом министров Украины соответствующих постановлений от 27.04.2016 №315 и от 22.03.2017 №187.

По данным НАБУ, о подозрении пока никому не объявлено, а досудебное расследование продолжается, и о его деталях не сообщается, поскольку информация засекречена (попадает под статью 222 Уголовного кодекса, где сказано о сохранении тайны досудебного следствия).

Упомянутые постановления Кабмина №315 и №187 касаются установления формулы для формирования цены на газ на основании цены импортного природного газа в немецком газовом хабе (NCG), определяемой согласно данным агентства Platts European Gas Daily (так называемая формула Дюссельдорф+).

Довідкова інформація на цю тему – Газета.ua, Апостроф, телеканал

"NewsOne", 23.04.2018 **"У формулі "Роттердам+" головне не ціна, а буде вугілля чи ні – Сапегін"**. Формула ціноутворення на вугілля для виробництва електроенергії, відома як "Роттердам плюс", - це проміжне рішення між відсутністю ринку і ринковими механізмами ціноутворення. При цьому в 2016-2017 роках вона була вигідною для українського споживача, оскільки базова європейська ціна на вугілля була нижчою, ніж ціна на внутрішньому ринку.

Про це заявив директор Науково-технічного центру "Психея" **Сергій Сапегін**.

Експерт зазначив, що до впровадження формули в Україні ринкові механізми ціноутворення на ринку вугілля не працювали. За його словами, формула буде працювати до повноцінного впровадження біржових механізмів на ринку вугілля.

Сапегін вважає появу формули необхідною для роботи економіки.

"У формулі "Роттердам+" альтернатива не в тому, платити чи не платити, і скільки платити, а в тому, буде вугілля, чи не буде при тому чи іншому ціноутворенні. Тому що коли цю формулу брали, видобуток власного вугілля в Україні скоротився майже вдвічі. І тому стояло питання, як зробити так, щоб Україна була з балансом вугілля, щоб було тепло і щоб була електрична енергія", - зазначив експерт.

"В Україні внутрішнє ціноутворення відсутнє. Коли немає ринку, ні до чого прив'язуватися. Той механізм, який був, "витрати плюс", як раз ніс ту корупційну складову, коли в Міненерго ходили валізами несли свої, скажімо, аргументи для того, щоб формувати ту чи іншу ціну. А собівартість на різних шахтах становить від кількох сот гривень за тону вугілля до майже 10 000 гривень за тону", - додав він.

За словами аналітика, усереднення по формулі з прив'язкою до європейських котирувань вигідно українському споживачеві на зростаючому ринку.

"У цей період, 2016-2017 рік, якраз світові ринки росли. Виходило так, що український ринок, український споживач вугілля отримували ціни після усереднення європейськими цінами, які були нижчі, ніж поточні. Тобто, ця формула була дуже вигідна для українського споживача і української економіки", - підкреслив Сапегін.

РБК-Україна, телеканал NewsOne, 23.04.2018 **"Експерт назвав головну причину появи "Роттердам+"**. Член наглядової ради Інституту стратегічних досліджень **Юрій Корольчук** сказав: "Головна причина встановленої ринкової ціни на вугілля в Україні - це те, що ми змінюємо умови функціонування енергетичних ринків. У нас і для газу діє формула на енергоресурси, так званий "Дюссельдорф+". Є ціна на вугілля, вона отримала назву "Роттердам плюс". Є у нафтопродуктів ринкова ціна, яка функціонує. Тобто, практично скрізь у нас є вже ринок".

За його словами, формула "Роттердам+" повинна була повитися в Україні і внаслідок дефіциту вугілля через відсутність поставок вугілля з окупованих територій.

Antikor, 23.04.2018 **"Схема "Роттердам +": Багатоходовочка Пасенюка и Ахметова, благодаря которой украинцев обворовывают на миллиарды гривен"**.

newsone.ua, 19.04.2018

"Нафтогаз" назвал стоимость газотранспортной системы Украины

"Нафтогаз" оценил газотранспортную систему Украины в 327,9 миллиардов гривен. Об этом сообщл замначальника департамента энергоэффективности Нафтогаза **Алексей Хабатюк** на своей странице в Facebook.

В решении компании, фотокопию которого обнародовал Хабатюк, "Нафтогаз" как единоличный акционер "Укртрансгаза" принял решение об оценке системы.

"Утвердить рыночную стоимость основных средств общества в сумме 327 миллиардов 921 миллион гривен (в том числе активы, которые находятся на неподконтрольной Украине территории — 12,3 миллиарда гривен, или 471 миллионов долларов) по состоянию на 31.12.17", - говорится в документе.

Слово і діло, 21.04.2018

В Украине все еще воруют слишком много газа – ЕБРР

Управляющий директор Европейского банка реконструкции и развития (ЕБРР) в странах Восточной Европы и Кавказа **Франсис Малиж** заявил, что в Украине все еще не устранена проблема разворовывания газа.

Об этом сообщает Голос Америки.

«Слишком много газа все еще «исчезает» во время распределения и, говоря «исчезает», я не имею в виду, что он исчезает для всех. Слишком много газа все еще крадется во время распределения», - сообщил Малиж. Он объяснил, что в газовом секторе все еще остались коррупционные возможности.

«Нужно давать людям деньги, а не скидку на газ и монетизировать субсидии», - добавил Малиж. При этом, по его словам, соответствующее регулирование энергетического сектора, увеличение конкуренции в добыче газа и уменьшение роли государства – составляющие, необходимые для создания конкурентного рынка газа в Украине. Он отметил, что нужно усилить конкуренцию в добыче газа и лучше регулировать его распределение.

Напомним, в МВФ настаивают на повышении цены на газ.

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 27.04.2018

Майданчик ухвалення оперативних рішень

Роботу нового органу — **Координаційної ради з питань проведення реформ у паливно-енергетичному комплексі**, до складу якої увійшли голови профільних міністерств і відомств, а також парламентарії, дипломати та представники міжнародних фінансових організацій, започатковує Кабінет Міністрів. Очолив раду Прем'єр-міністр **Володимир Гройсман**, який одразу ж і провів її перше засідання.

«Свого часу ми дійшли згоди, що треба утворити єдиний майданчик напрацювання рішень в енергетиці. Уряд створив координаційну раду, в яку входять всі зацікавлені особи. **Мета діяльності такого майданчика — ефективно реформувати енергосектор.** Кожна сторона висловлює позицію, і ми колегіально ухвалюємо рішення, — сказав Володимир Гройсман. — Робота такого майданчика сприятиме швидким рішенням для більшої прозорості забезпечення прогресу».

На цих засіданнях слід порушувати питання стратегічної ваги. **Тому рада має характер групи високого рівня, коли можна оприлюднити проблему й представити різні рішення й незаангажовано оцінювати ситуацію, повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.** Нинішній рік може стати успішним у контексті розбудови ринків газу та електроенергії, вдосконалення роботи НКРЕКП, реформування НАК «Нафтогаз України», проведення ефективного заміщення імпортного палива. Законодавча основа для посилення роботи є. Є й стратегічні орієнтири, які покликані стимулювати розвиток ринку й унеможливають підтримку монополій.

Помирає головна водна артерія країни*Із інтерв'ю Євгена Яковлева, еколога, доктора технічних наук***Станіслав Кондратьєв**

— Кожна здорова водойма — жива екосистема, яка має здатність до самоочищення. Тобто здатна природним способом позбавлятися від надлишків забруднень. Дніпро фактично втратив здатність до самоочищення.

— Дніпро техногенно деформований, у нього немає нормального поверхневого водообміну, а також стоку ґрунтових вод.

На сьогодні продовжують нарощуватися зміни водного балансу і якості води, яка надходить у Дніпро. Однією з найголовніших проблем є недостатньо ефективно очищення промислових стоків. Незважаючи на те, що їх кількість помітно зменшилась, рівень забруднення продовжує наростати.

— Це процес аномального росту водної рослинності і, зокрема, синьо-зелених водоростей. У воді вкрай високий рівень фосфатів, які є багатим ґрунтом для розвитку цих мікроорганізмів, що призводить до зменшення кількості кисню в ній, вона починає буквально гнити. А це сприяє масовому мору риби. На жаль, процес цей зупинити неможливо, тому що Дніпро нездатний сам себе очищувати, бо він техногенно деформований.

Не варто також забувати, що Дніпро «годує» приблизно 70 відсотків питного водопостачання України, хоча за якістю він абсолютно непридатний.

— Мої колеги, члени-кореспонденти НАН України **Аркадій Шапар** і академік **Володимир Гончарук**, не раз звертали увагу на те, що в нас у питному стандарті майже 40 показників, тоді як в Європі їх десь 130. За фактом, із цих заявлених 40 контролюється менш як половина.

— У нас є системи очищення води, однак вони малоефективні. **В Україні використовують від 2 до 3 ступенів очищення води, тоді як у розвинених країнах використовують від 8 до 12.** У нас переважно йде хлорування води, а в усьому світі такі методи давно не використовують.

В Європі працюють ультрафіолетові, акустичні та інші більш безпечні системи очищення.

— **Я вважаю, що найперше необхідно максимально перейти на питне водопостачання за рахунок підземних вод.** Така практика у нас є. Це було зроблено Києвом після аварії на ЧАЕС, коли необхідно було терміново відірвати людей від водопостачання із забруднених Десни та Дніпра. Для цього в Києві пробурили приблизно 150 артезіанських свердловин, які сьогодні працюють як бювети. Велика частина рекомендацій водно-рамкової директиви Європейського Союзу базується саме на обґрунтуванні переважного використання підземних вод для господарсько-питних цілей.

— *Чи існують у держави якісь єдині шляхи порятунку Дніпра? Які початкові заходи можна було б зробити, щоб зупинити процес деградації якості води?*

— **По-перше, потрібна оновлена державна програма. По-друге, необхідно виходити на міжнародну співпрацю, враховуючи досвід інших країн. По-третє, слід створити ефективну систему моніторингу. Ну і, по-четверте, потрібно науково обґрунтувати гранично допустимі зміни в басейні Дніпра. Дотримуючись цих пунктів, ми зможемо вийти на екологічно безпечний стан річки і щодо її басейну, і стосовно прибережної зони Чорного моря.**

*Із звернення видатних державних і громадських діячів України
до Президента України, Прем'єр-міністра України, Київського міського голови
щодо існуючих проблем розбудови мегаполісу міста Києва
і забезпечення якісного проживання у столиці України*

**Президенту України П. ПОРОШЕНКУ
Прем'єр-міністру України В. ГРОЙСМАНУ
Київському міському голові В. КЛИЧКУ**

**Шановні Петре Олексійовичу,
Володимире Борисовичу,
Віталію Володимировичу!**

Залишаючись небайдужими до всього, що відбувається в країні, хочемо привернути вашу увагу до питання, яке потребує принципового і термінового вирішення. Київ розбудовується шаленими темпами, але без елементарної логіки містобудування, інколи без здорового глузду. Київ став одним із найнезручніших для проживання міст у Європі. Суцільні транспортні затори, брак парковок, ущільнення забудови, дефіцит шкіл і дитячих садків, скорочення зеленої зони, перевантаженість метро, розбиті дороги і тротуари, фактична відсутність місць для відпочинку у дворах, перетворення їх на платні автостоянки. Це лише зовнішні ознаки хаотичної забудови, не згадуючи про принципове для мегаполісу завдання — баланс між чисельністю мешканців і їх трудовою зайнятістю. Складається переконання, що останнє питання міська влада не здатна ні аналізувати, ні розв'язувати.

Викликає занепокоєння практика нової забудови. В гонитві за вигодою відбувається повсюдне скупчення висотних споруд у новостворених кварталах, воно пригнічує людей.

Власники житла, несучи непомірну вагу комунальних платежів, змушені сплачувати необґрунтовані суми на обслуговування прибудинкових територій, хоч цільове використання цих астрономічних сум кияни не бачать.

Можна приводити багато інших прикладів щодо міських негараздів (спотворений архітектурний ландшафт колись одного з найкрасивіших міст у світі; в центрі Києва заростає Дніпро; по-хижацькому привласнюються зони відпочинку і спорту на річці; неорганізованість з прибиранням і утилізацією відходів; перетворення багатьох місць столиці в провінційні базари та смітники).

Проте є важливіші питання. Перше з них: для кого розширюється Київ, чи є і на що орієнтований генеральний план його розвитку? За попередніми даними, в Києві та його околицях набудовано більш як 200 тисяч квартир, уже не витребуваних споживачами.

В місті не налагоджений порядок використання цих площ: хто і на яких підставах заселяється, скільки фактично перебуває людей в орендованому житлі, звідки вони і чим займаються в Києві, як захищені в своїх правах кияни, котрі проживають поряд...

(Йдеться про складний етап змін у житті суспільства і держави. Суть цього етапу, його об'єктивні і суб'єктивні причини, очікувані наслідки та інше в державі ніхто не аналізує, прогнозів не дає. Осторонь цих процесів перебуває наука, можливості якої підірвані відсутністю фінансування.)

Друге, і, можливо, найгостріше для Києва питання: чи відповідає пропускна спроможність і потужність інженерних мереж додатковому навантаженню від

новобудов?

Як сталося, що межі Києва без якихось загальнодержавних рішень розширилися навсібіч — до Вишневого і Віти-Поштової, до Броварів і Борисполя, до Обухова і Вишгорода та Ірпеня? Відомо, що Бортницька система аерації повністю зношена. Хто дає дозвіл на нові будови і хто відповідатиме за ймовірну катастрофу.

Вважаємо за необхідне:

1. На державному рівні розглянути комплекс питань, що визначають стан та перспективу, зокрема, столиці та загалом країни. Створити для того Державну раду стратегічного планування (з офіційним і громадським статусом її членів), залучаючи і колективи АН України;

2. Ухвалити рішення щодо припинення нової житлової забудови Києва, зосередивши ресурси бюджету та приватних компаній на благоустрі міста, ремонті і реставрації житла та інших споруд, приведенні в зразковий порядок зон відпочинку, зокрема в Гідропарку та скрізь понад Дніпром;

3. Розв'язати проблеми транспортного обслуговування населення (паркінги та термінали при в'їздах у міську зону, парковки, обмеження транзиту, об'їзна дорога, комунальний транспорт, оновлення мостів і переходів тощо);

4. Виділити з бюджету кошти для розрахунку із забудовниками, організувати освоєння нового житла киянами, що роками стояли в черзі, під умови довгострокового кредитування (25-30 років) за реальними, а не спекулятивними цінами;

5. Створити з новобудов обмінний фонд житла, щоб відселити призначені для заміни «хрущовки» та панельні дев'ятиповерхівки, зорієнтувати можливості забудовників на реконструкцію житлового фонду.

Світовий досвід вчить, що влада, незважаючи на свою тимчасовість, все одно мусить дбати про нинішнє і майбутнє міста (усієї поселенської мережі) та про якість життя в ньому людей.

МАСОЛ В. А., Голова Ради Міністрів УРСР (1987-1990 рр.),
Прем'єр-міністр України (1994-1995 рр.);

МАТВІЄНКО Н. М., народна артистка України;

МОРОЗ О. О., Голова Верховної Ради України II і V скликань;

ПАТОН Б. Є., президент Національної академії наук України;

ПЛАЧКОВ І. В., міністр енергетики України (1999 р.),
міністр палива та енергетики (2005-2006 рр.);

РАДЗІХОВСЬКИЙ А. П., доктор медичних наук, професор кафедри загальної та невідкладної хірургії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика;

СИМОНЕНКО В. К., Перший віце-прем'єр-міністр України (1992 р.),
Голова Рахункової палати України (1996-2011 рр.), член-кореспондент НАНУ;

СКЛЯРОВ В. Ф., міністр енергетики та електрифікації УРСР (1982-1993 рр.),
академік Інженерної академії наук України;

СКОРИК Л. П., професор Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури, народний депутат України I скликання;

ФОКІН В. П., Голова Ради Міністрів УРСР (1990-1991 рр.),
Прем'єр-міністр України (1991-1992 рр.).

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ

mind.UA, 13.04.2018

Темний ліс: як врегулювати розвиток "зеленої" енергетики в Україні

Олег Кільницький

Енергосистема – це збалансований комплекс, який може існувати лише в умовах одномоментного вироблення і споживання електрики. Така технологічна особливість галузі змушує шукати найоптимальніші співвідношення між різними видами генерації з метою максимально надійного і доступного за ціною енергозабезпечення споживача. На перше місце при виборі тієї або іншої структури генерації ставляться також чинники екологічного, ресурсного та соціального характеру.

Будівельний бум у відновлюваній енергетиці стартував. Безумовно, відповіді на перераховані питання лежать швидше в компетенції Міненерговугілля, а також Мінекономіки, яке спочатку має розробити план економічного розвитку країни.

Спочатку Київ прийняв рішення про доведення відновлюваних джерел в загальній структурі енергоспоживання в країні до 11% до 2020 року як зобов'язання перед Європейським енергетичним співтовариством. Потім цей показник був закріплений у Національному плані дій з відновлюваної енергетики до 2020 року.

У свою чергу Енергетична стратегія України на період до 2035 року передбачає доведення частки ВДЕ в загальному первинному постачанні енергії до 12% до 2025-го і до 25% – до 2035 року. Це включає великі гідроелектростанції. Без них загальна потужність ВДЕ, за задумом авторів стратегії, повинна скласти до 2025 року лише 5000 МВт. Однак ця цифра виглядає заниженою.

Виходячи з більш свіжих прогнозів НЕК «Укренерго», тільки до кінця 2019 року потужність побудованих ВДЕ вже може досягти 3000 МВт, а до кінця 2020 року – 4500 МВт.

За інформацією НЕК, наразі компанія вже видала технічних умов і договорів на приєднання до мережі для об'єктів «зеленої» генерації потужністю понад 7500 МВт. На підході ще 2000 МВт.

... галузеві експерти доходять наступного висновку: **держава безумовно має право створювати привілейовані умови для пріоритетного розвитку тих чи інших підвидів генерації. У даному випадку йдеться про «зелену» енергетику. Ніхто в Україні, власне, і не заперечує проти прискореного розвитку відновлюваних джерел. Важливо врахувати наслідки «зеленого» буму для всіх зацікавлених учасників.**

З одного боку, «Укренерго» не має права відмовити у видачі технічних умов та договорів на приєднання об'єктів «зеленої» генерації будь-якому інвесторові. З іншого ж – держава зобов'язана гарантовано закуповувати електрику всіх ВДЕ без винятку, які знаходяться поза конкуренцією.

На думку незалежних експертів, у зв'язку з цим необхідно:

Прорахувати економіку процесу, а також максимально можливу цінову межу для українського споживача.

Змоделювати в умовах нарощування частки відновлюваних джерел найоптимальнішу структуру генеруючих потужностей з урахуванням економічних, технологічних і соціальних факторів.

Розглянути можливість поетапного обмеження гарантованих тарифних умов

для ВДЕ. Можливо, ціну електрики при проведенні майбутніх аукціонів на спорудження СЕС і ВЕС слід встановлювати не на 15 років, а тільки на період повернення інвестицій. Тим паче що собівартість виробництва електрики відновлюваними джерелами постійно знижується.

Скасувати практику законодавчого затвердження тарифів для «зеленої» генерації на парламентському рівні та делегувати відповідні повноваження НКРЕКП. Повторення ситуації, коли Верховна Рада встановлює ціни для ВДЕ на довгостроковий період в умовах технологічних можливостей в енергетичній галузі, що динамічно змінюються, є мало прийнятним.

Вивчити перспективи можливого поетапного переведення ВДЕ на загальні конкурентні умови в українському енергоринку.

Безумовно, все перераховане не стосується тих інвесторів у «зелену» енергетику, які вже працюють за діючими правилами.

Додаткова інформація на цю тему – ГлавКом, 17.04.2018 «Українська енергетика зазнала «сонячного» удару», Наталка Прудка. ...Україна створила потужний стимул для розвитку альтернативної енергетики, запровадивши чи не найвищий у світі «зелений» тариф, за яким власники альтернативних джерел продають електроенергію оптовому ринку (ДП «Енергоринок»), а ринок зобов'язаний її купити. І що важливо, «зелений» тариф прив'язаний до курсу євро, тому державний регулятор вчасно його індексує у відповідності до зростання курсу – нині він перевищує 18 євроцентів за кВт-год (приблизно 6 грн), тоді як в інших країнах з розвинутою альтернативною енергетикою «зелений» тариф удвічі менший.

Привабливі умови зумовили бум, але енергосистема України виявилася неготовою приєднати всіх охочих виробляти «зелену» енергію. За розрахунками «Укренерго», якщо до 2029 року будуть збудовані заявлені потужності сонячної та вітроенергетики обсягом 7580 МВт, але водночас не зміниться структура генерації, тоді доведеться обмежувати видачу половини потужностей з відновлюваних джерел, сплачуючи власникам станцій за «недовідпущену» електроенергію. Економічні наслідки процесу плачевні: середньозважена ціна всіх виробників електроенергії зросте удвічі.

«Українське суспільство не може собі дозволити таке подорожчання електроенергії за рахунок зростання частки відновлюваних джерел. Тому модель генерації має бути змінено... Протягом року необхідно створити близько 2,5 тис МВт маневрених потужностей, а поточна модель навряд чи проіснує довше ніж до кінця 2020 року», - прогнозує Всеволод Ковальчук.

Отже, часу обмаль. Західні інвестори прагнуть будувати потужні електростанції з відновлюваних джерел...

Український Бізнес Ресурс, Вести (сайт издания), Finance.ua, 16.04.2018

Украинскому бизнесу готовят новый тариф на электроэнергию

Вместо фиксированной ставки «зеленого тарифа» плата за свет будет определяться инвесторами

В Украине разрабатывается новая модель тарифообразования на электроэнергию, вырабатываемую из возобновляемых источников. Вместо ныне действующего «зеленого тарифа» предлагается аукционная модель.

«Мы предлагаем, чтобы потенциальные инвесторы предлагали свою цену, по которой они готовы были бы поставлять э/э после реализации проекта. Главная идея

в том, чтобы за счет конкуренции проектов произошло снижение стоимости поставляемой энергии», — сообщил директор представительства ЕБРР **Шевки Аджунер**.

По его словам, ЕБРР вместе с украинским правительством и парламентариями работает над этой новой моделью. Чтобы, с одной стороны, упредить возникновение переизбытка мощностей, а с другой стороны — удешевить стоимость такой энергии для конечного потребителя.

Радіо Свобода (сайт канал), 17.04.2018

Як "Укренерго" боротиметься з Росією за втрачене в окупованому Криму майно?

Національна енергетична компанія «Укренерго» почала інвестиційний спір з Росією з приводу втрачених активів в окупованому Криму.

За словами виконувача обов'язків директора компанії **Всеволода Ковальчука**, письмові повідомлення отримали високопоставлені російські чиновники: міністр закордонних справ **Сергій Лавров**, міністр фінансів **Антон Силуанов**, міністр юстиції **Олександр Коновалов**, прем'єр-міністр **Дмитро Медведєв** і президент Росії **Володимир Путін**.

Передбачається, що «Укренерго» в цій справі представлятимуть юристи міжнародної юридичної компанії Covington & Burling LLP, що раніше допомагала Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» подати аналогічний позов.

Тимчасовий виконувач обов'язків директора НЕК «Укренерго» Всеволод Ковальчук пояснює, як повинен працювати механізм захисту інтересів України у випадку з майном компанії в анексованому Криму.

– Інвестиційна суперечка – так називається, тому що базується на договорі про взаємний захист інвестицій, що був свого часу укладено між Росією і Україною. Однак Росія в результаті своїх незаконних дій з анексії Криму позбавила «Укренерго» майна, що там перебувало. Ми довго опрацьовували це питання і вибрали саме інвестиційний спір, оскільки він має під собою стовідсоткові підстави для задоволення відповідною судовою інстанцією. Уже є прецеденти українських підприємств, що пройшли першу стадію цього процесу в суперечках про втрачені в Криму активи. Активами «Укренерго» на півострові зараз незаконно керує «Крименерго».

Голова експертної ради з міжнародно-правових питань при підконтрольному Росії «уряді» Криму **Олександр Молохов** вітає ініціативу «Укренерго», але стверджує, що російська влада півострова готова пред'явити свій рахунок українській компанії.

– Я думаю, що якщо Україна вважає за можливе вирішити цю проблему в судовому порядку, на міжнародних майданчиках, то це можна тільки вітати. Ніхто не може позбавити «Укренерго» права звертатися до таких інстанцій, але потрібно розуміти, що у кримської «влади» є свій рахунок, у тому числі до «Укренерго» в зв'язку з наслідками енергоблокади. І вже в ході судових процесів ми розберемося, хто кому винен і скільки. **Я взагалі не вважаю, що в когось можна забирати власність без виплати відповідної компенсації. Тобто будь ти хоч останній олігарх, Коломойський або ще хто, – після націоналізації людина повинна отримати справедливую сатисфакцію за те майно, що вона придбала законним шляхом в українські часи. У Криму такий закон ухвалений, у Севастополі – ні.**

Український політолог **Валерій Димов** вважає, що Захід утримається від запровадження нових санкцій, якщо Росія проігнорує результати інвестиційного спору з українською компанією.

– **Я думаю, що Росію так чи інакше змусять виконувати рішення міжнародних судів.** Яким чином це станеться – вже інше питання. Але не думаю, що Захід запровадить якісь санкції, якщо «Укренерго» виграє, а Росія проігнорує результат інвестиційного спору. Наприклад, за рішенням Стокгольмського арбітражу «Нафтогаз» виграв у «Газпрому», але останній же не опинився під санкціями. Захід теж не виносить такого роду рішення, які або важко імплементувати, або які суперечать його інтересам. Там чітко прораховують результати такого роду рішень. Наприклад, після спроби отруєння **Сергія Скрипаля** Велика Британія не запроваджувала санкції, тому що не хотіла втратити більше, ніж отримати. Це не цинізм, а релевантність рішень.

УКРИНФОРМ, 17.04.2018

Україна розраховує на сприяння Хорватії в енергетичній безпеці

Україна зберігає інтерес до Адріатично-Балтійсько-Чорноморської ініціативи, висунутої президентом Хорватії, і вважає, що приєднання до неї відповідає її завданням і цілям. Про це заявила віце-прем'єр-міністр із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України **Іванна Климпуш-Цинцадзе** під час зустрічі з прем'єр-міністром Республіки Хорватія **Андреєм Пленковичем** у Загребі, де вона перебуває з робочим візитом.

«Україна є однією з найбільших країн Чорноморського регіону та має тісні історичні, політичні та економічні зв'язки з усіма державами-членами цієї Ініціативи. Ми вважаємо, що приєднання України до Ініціативи відповідає її інтересам та цілям, зокрема, в енергетичній складовій. Я сподіваюся, що Хорватія підтримає наше бажання приєднатися до цієї Ініціативи», - сказала **Климпуш-Цинцадзе**.

Вона також привітала плани уряду Хорватії з реалізації великомасштабних проєктів, спрямованих на забезпечення енергетичної стабільності в Центральній та Східній Європі, та висловила готовність України обговорити можливий формат участі України у цих проєктах, зокрема, будівництві LNG-терміналу на острові Крк (Кирк) та Іонічно-Адріатичного газопроводу.

І. Климпуш-Цинцадзе закликала до участі хорватських підприємств в українських проєктах і навпаки.

А. Пленкович, у свою чергу, висловив задоволення, що Україна готова взяти участь і зробити свій внесок у проєкт LNG-терміналу.

Додаткова інформація на цю тему – «Урядовий кур'єр», 18.04.2018 «Загреб пропонує спільні енергетичні проєкти», Вікторія Власенко. Україна підтримує масштабні проєкти Хорватії для зміцнення енергетичної безпеки Європи. Зокрема **Київ готовий обговорити можливий формат участі України у проєкті LNG-терміналу для транспортування скрапленого газу на острові Крк та розбудови Південного газового коридору.** Про це заявила віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України **Іванна Климпуш-Цинцадзе** під час зустрічі з віце-прем'єр-міністром, міністром економіки, підприємництва і ремесла Республіки Хорватія **Мартіною Даліч**, перебуваючи з візитом у Загребі.

Мартіна Даліч наголосила, що LNG-термінал — це проєкт не лише для

хорватського ринку, а внесок Хорватії у європейську енергетичну безпеку. Його успіх залежатиме від зацікавленості та участі інших країн. «Сподіваємося, що Україна теж стане учасником цього проекту та отримає вигоди від нього, однак для цього має бути певна інфраструктура», — зауважила вона.

Перебуваючи у Загребі, Іванна Климпуш-Цинцадзе взяла участь у першому засіданні Спільної українсько-хорватської комісії з питань економічного співробітництва, повідомляє прес-служба віце-прем'єра. **Для України та Хорватії надзвичайно важливе поглиблення співпраці в енергетиці, сільському господарстві, в галузях транспорту, освіти, спорту, цифрових інновацій.** Особливий інтерес становить досвід Хорватії із промоції туризму, формування позитивного іміджу країни за кордоном.

Погоджено підтримати створення спільної комісії про внутрішні водні шляхи, яка сприяла б розвитку спільних можливостей річкового транспорту. Делегації домовилися докласти максимум зусиль для відкриття прямих авіарейсів між Києвом та Загребом. Наша делегація висловила готовність співпрацювати з хорватськими компаніями з обміну досвідом у сфері експлуатації та модернізації нафтопроводів та вдосконалення модернізації й підвищення ефективності роботи газотранспортної системи.

<https://ukurier.gov.ua/uk/news/zagreb-proponuye-spilni-energetichni-proekti/>

УНН, 17.04.2018

РАВ-регулювання позитивно позначиться на приватизації в енергетиці

РАВ-регулювання матиме позитивний вплив на приватизаційні процеси у енергетичній сфері. Про це під час форуму "Реформи під прицілом" сказав прем'єр міністр України **Володимир Гройсман**.

При цьому він наголосив, що не виступає проти РАВ-регулювання, але вимагає, щоб незалежний регулятор (НКРЕКП), обґрунтував та пояснив свої розрахунки, довівши їх справедливість.

Раніше В. Гройсман закликав Національну комісію, що здійснює регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг зменшити відсоткову ставку на запровадження РАВ-тарифів.

УКРИНФОРМ, ЛигаБизнесИнформ, Энергореформа, Деловая столица, 18.04.2018

Номинационная комиссия во второй раз отказала Дмитрию Вовку в участии в отборе новых членов НКРЭКУ

НКРЭКУ отклонила апелляцию действующего главы регулятора **Дмитрия Вовка** на решение о недопуске его к участию в конкурсе.

Предложение принять документы Д.Вовка и допустить его к участию в конкурсе не нашло поддержки ни у одного из членов номинационного комитета на заседании.

Основанием для отказа, как и на заседании 13 апреля, стал недостаточный опыт работы Д.Вовка в сфере энергетики. Члены номинационной комиссии сочли неубедительными доводы, представленные им в рамках апелляции.

Как сообщалось, номинационная комиссия проводит вторую волну отбора новых членов НКРЭКУ. Закон о регуляторе предполагает полную ротацию состава комиссии.

Додаткова інформація на цю тему – [Бизнес.Цензор.Нет](#), [Интерфакс-](#)

Украина, Энергореформа, УКРИНФОРМ, Дело (Сайт издания), 25.04.2018 «**Вовк в суде обжаловал не допуск к конкурсу по отбору новых членов НКРЭКУ**». Глава Нацкомиссии регулирования сферы энергетики и коммунальных услуг **Дмитрий Вовк** обжаловал в суде не допуск к конкурсу по отбору новых членов НКРЭКУ. Об этом в Facebook сообщил бывший член НКРЭКУ **Андрей Герус**.

По словам Геруса, Д. Вовк все же считает, что его работа в инвесткомпании ISU относится к сфере энергетики. "И поэтому у него будто бы есть необходимый 5-ти летний опыт в сфере энергетики", - написал А. Герус.

Укринформ, Терминал (сайт издания), UAenergy.org, 19.04.2018 "**У комісії з добору членів НКРЕКП відхрестились від "незаконного втручання"**". Конкурсна комісія з добору членів Нацкомісії, що здійснює держрегулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, не зафіксувала жодного факту незаконного втручання в свою діяльність. Про це написала секретар комісії **Світлана Голікова** у Facebook.

"Конкурсна комісія жодного разу, включаючи засідання 18 квітня, не встановила факту "незаконного втручання" у її діяльність, а жоден з членів комісії до цього часу не доводив до відома комісії такі факти", - наголосила С. Голікова.

Вона пояснила, що якщо рішення комісії про недопущення **Дмитра Вовка** чи **Антоня Гудаченка** буде оскаржуватися у суді, то одним з аргументів позивача може стати те, що рішення приймалося під тиском з боку політиків - народних депутатів.

Голікова розповіла, що відповідно до ст.8 Закону про НКРЕКП "На засіданнях Конкурсної комісії як спостерігачі можуть бути присутні народні депутати України, представники Європейської Комісії, Секретаріату Енергетичного Співтовариства, інших міжнародних організацій, які співпрацюють з Україною у сферах енергетики та комунальних послуг, а також представники громадськості."

"Статус "спостерігача" законом не визначений, але КК погоджується з присутністю на засіданнях народних депутатів, експертів, представників ГО та, до речі, і самих кандидатів на посади членів НКРЕКП. Попередній досвід проведення відкритих слухань показав, що присутність та виступи нардепів не впливали на рішення КК", - додала С. Голікова.

«Вечерние вести», 24.04.2018 «**Вовк уходит, но дело его живет?**», Арина Мартова. Недопуск Дмитрия Вовка к конкурсу можно считать маленькой победой. Однако могут ли украинцы надеяться на то, что НКРЭКУ станет по-настоящему независимым органом, который способен принимать объективные решения?

Експерт по вопросам энергетики **Андрей Герус** в комментарии отметил: «Выберет ли он достойных, профессиональных, квалифицированных и честных, покажет время. Но шанс, что комиссия будет действовать более обоснованно, объективно и сбалансированно, все же есть».

Алексей Кучеренко считает, что говорить о независимости регулятора пока преждевременно, и не исключает манипуляций со стороны Банковой.

Официальный представитель **Юлии Тимошенко** в «тарифных» судебных процессах против правительства и НКРЭКУ **Александр Трохимец** не столь оптимистичен.

«Д. Вовк - одиозная фигура, однако вовсе не он автор новой идеологии тарифообразования. Он просто выполнял поставленные ему задачи. Эффективно или нет, с нарушениями или без оных - разберется история и следствие», - рассказал он.

Также эксперт добавил, что было бы лучше формировать НКРЭКУ в стенах

Верховной Рады рейтинговым голосованием.

«Тогда комиссия была бы легитимной и подконтрольной парламенту, что дало бы ей большую независимость и избавило от однозначного политического влияния в ручном режиме из АП», - уточнил Александр Трохимец.

Андрей Герус сообщил о том, что новый состав НКРЭКУ имеет полномочия по пересмотру принятых ранее решений.

«Есть надежда, что комиссия будет пересматривать самые одиозные постановления, принятые под руководством Вовка: менять определенные формулы и методики тарифообразования, что сделает работу НКРЭКУ более объективной и, возможно, постепенно вернет доверие украинцев в нацрегулятору», - добавил он.

А А. Кучеренко уверен, что Дмитрию Вовку обязательно придется ответить за распоряжения и приказы, из-за которых страдают украинские потребители.

Новое время (сайт), 19.04.2018 **«Вибір нових членів НКРЕКП: конкурс через тиск»**, Юрій Корольчук.

Сайт Кабинета Министров Украины, 18.04.2018

Уряд схвалив документ, який дасть змогу ТЕЦ адаптуватися в новому ринку електричної енергії

Кабінет Міністрів України затвердив **Порядок надання тимчасової підтримки виробників, що здійснюють комбіноване виробництво електричної та теплової енергії на теплоелектроцентралях.** Це документ, який мав розробити і затвердити Уряд у відповідності до вимог Закону України «Про ринок електричної енергії».

Порядок надання тимчасової підтримки ТЕЦ почне діяти з 1 липня 2019 року, коли запрацює нова модель лібералізованого енергоринку України, яка матиме європейську формулу та буде складатися із таких сегментів оптового ринку, як:

- ринок двосторонніх договорів;
- ринок «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;
- балансуючий ринок;
- ринок допоміжних послуг.

Оскільки у всіх теплоелектроцентралях тариф на виробництво електричної енергії значно вищий, ніж у інших видів генерації, є ризик, що після запуску нового ринку електроенергії, ТЕЦ об'єктивно не в змозі будуть конкурувати з іншими учасниками ринку.

«Тому їм, а ТЕЦ в основному забезпечують населення країни теплом та гарячою водою і відіграють важливу соціальну роль в опалювальному сезоні, забезпечується перехідний період – до 2025 року – з можливістю отримати підтримку та задіяти необхідні заходи для зниження собівартості своєї продукції», - коментує Віце-прем'єр-міністр України **Володимир Кістюн.**

За його словами, підтримка надаватиметься не з Державного бюджету, а оператором системи передачі, який прийде на заміну ДП «НЕК Укренерго», за погодженням з НКРЕКП.

Рішення про надання тимчасової підтримки прийматиметься спеціально утвореною Комісією індивідуально для кожного виробника у разі (стаття 12.2 ЗУ «Про ринок електричної енергії»):

- якщо вища за ринкову ціну собівартість виробництва електричної енергії теплоцентраллю;

якщо відсутні альтернативні джерела теплової енергії;

якщо існуватимуть техніко-економічні обґрунтування, розроблені за результатами аудиту технічного стану теплоелектроцентралі, щодо доцільності реконструкції або модернізації порівняно з будівництвом нових альтернативних джерел теплопостачання;

якщо будуть техніко-економічні обґрунтування щодо доцільності реконструкції або модернізації теплоелектроцентралі для ОЕС України.

Для того, щоб отримати таку підтримку, ТЕЦ обов'язково повинні будуть провести аудит технічного стану теплоелектроцентралі та взяти на себе зобов'язання модернізувати своє виробництво.

В Уряді розраховують, що напрацьований механізм підтримки дозволить ТЕЦ поступово адаптуватися в новому ринку електричної енергії, знизити собівартість своєї продукції шляхом комплексної модернізації виробництва й забезпечувати протягом всього цього періоду безперебійне теплопостачання населенню країни.

Сайт Кабінета Міністрів України, Інтерфакс-Україна, 19.04.2018

Україна має намір приєднатися до Центру передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки

Україна має намір до кінця року приєднатися до Центру передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки. Про це, перебуваючи з робочим візитом у Литві, заявила Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України **Іванна Климпуш-Цинцадзе** під час відвідування цього Центру.

Директор Центру **Гінтарас Багдонас** запевнив у готовності до розширення співпраці Центру НАТО з Україною за різними перспективними напрямками, зокрема, стосовно проведення конференцій, навчань у контексті оборонних аспектів у сфері енергетичної безпеки, а також розроблення та видання спільних аналітичних публікацій.

Крім того, за словами Гінтараса Багдонаса, Центр готовий прийняти українського експерта для обміну досвідом у галузі енергетичної безпеки та участі у спільних проектах. «Радий буду привітати український прапор біля Центру НАТО», – зазначив Гінтарас Багдонас.

Сторони також обговорили потребу в проведенні спільних навчань, спрямованих на розбудову основних елементів системи стійкості, з урахуванням результатів успішно проведених командно-штабних навчань з питань захисту критичної електроенергетичної інфраструктури, які відбулися торік в Україні за підтримки Центру НАТО.

Укринформ, Терминал (сайт издания), Finance.ua, 19.04.2018

Мінприроди: Програма розвитку гідроенергетики потребує експертного обговорення

Програма розвитку гідроенергетики в Україні до 2026 року, яка передбачає будівництво низки ГЕС та ГАЕС, потребує експертного обговорення та приведення у відповідність до вимог Асоціації України з ЄС. Про це на прес-конференції сказав представник управління охорони земельних та водних ресурсів Міністерства екології та природних ресурсів **Олександр Бонь**.

За його словами, Програма розвитку гідроенергетики до 2026 року включає

будівництво таких резонансних об'єктів, як Дністровської ГАЕС (1-3 черга), Канівської ГАЕС, Ташлицької ГАЕС, зокрема підняття рівня Олександрійського водосховища до відмітки 20, 7 м, і Верхньодністровського каскаду ГАЕС.

"Міністерство не може стояти осторонь, тому що будівництво саме таких об'єктів з погляду природоохоронної діяльності завдасть значної шкоди. Якщо ми говоримо про Ташлик та рівень Олександрівського водосховища, ми говоримо про майже 21 га площі природної заповідної території, яка становить значний природоохоронний інтерес. Це ті об'єкти природно-заповідного фонду, які в процесі включення до Смарагдової мережі Європи. Це наші міжнародні зобов'язання в рамках Асоціації з ЄС", - наголосив представник Мінприроди.

Він наголосив, що розвиток такої галузі, як гідроенергетика, має відбуватися з урахуванням природоохоронного законодавства та міжнародних зобов'язань України.

У свою чергу голова Національного екологічного центру України **Руслан Гаврилюк** зазначив, що за підтримки Фонду "Відродження" було проведено експертний аналіз, який не відбувся на етапі підготовки Програми з розвитку гідроенергетики. При цьому підготовлені методичні аналітичні документи, в яких проаналізовано, як би мала розвиватися гідроенергетика з урахуванням євроінтеграційних процесів, що передусім мають включати засади збалансованого розвитку, на яких стоїть Європейський Союз.

Представники НЕЦУ також розповіли, що при проведенні численних процедур з виділення земель під будівництво ГЕС та ГАЕС допущені значні порушення, в тому числі прав громад та окремих громадян.

За словами експерта Центру **Віталія Цокура**, НЕЦУ вирішив звернутися до суду щодо скасування цієї Програми. Крім того, 14 березня, в День захисту малих річок, громадські організації направили звернення до Прем'єр-міністра **Володимира Гройсмана** з приводу неприпустимості реалізації Програми по розвитку гідроенергетики в нинішньому її варіанті.

Українські Новини, 19.04.2018

МВОТ считает высокой вероятностью радиационного загрязнения

Азовского моря вследствие затопления шахты "Юнком" в Донецкой области

Министерство по вопросам временно оккупированных территорий и внутренне перемещенных лиц считает высокой вероятностью радиационного загрязнения Азовского моря вследствие затопления шахты "Юнком" в Донецкой области. Об этом сообщил замминистра **Георгий Тука** на своей странице в социальной сети Facebook.

Он рассказал, что состоялось совещание относительно вероятных угроз от затопления шахты "Юнком", в ходе которого было отмечено, что последнее комплексное обследование шахты состоялось в 1999 году.

В 2002 году шахту, как неперспективную, решено было закрыть.

Все архивные документы по осуществлению ядерного взрыва в шахте хранятся в РФ и все письма с просьбой предоставить информацию остались без ответа.

Таким образом, достоверной информацией о ситуации с радиационной безопасностью на объекте на данный момент не обладает никто, а власти самопровозглашенной "Донецкой народной республики" не дают согласия на обследование шахты международными профессиональными организациями.

"Высока вероятность того, что после поднятия уровня шахтных вод состоится загрязнение реки Булавин, а в дальнейшем и Азовского моря", - отметил Тука. Он также заявил, что высока вероятность массовых подтоплений на оккупированной территории Донецкой области с возможными негативными последствиями для территорий, подконтрольных Украине.

МВОТ заявляет, что без проведения комплексного обследования прогнозирование последствий затопления шахты "Юнком" невозможно.

Терминал (сайт издания), 19.04.2018

Міненерговугілля опрацьовує нові пропозиції щодо використання програмного забезпечення

для управління технічним обслуговуванням енергетичних об'єктів

18 квітня заступник Міністра з питань європейської інтеграції **Наталія Бойко** провела зустріч з представниками компанії «CHAMPS Software. Inc.», повідомляє прес-служба Міненерговугілля.

Компанія є розробником і виробником програмного забезпечення у сфері комп'ютеризованих систем управління технічним обслуговуванням та управління активами підприємства.

Наталія Бойко підкреслила послідовну підтримку Україною євроінтеграційних процесів та кроки щодо інтеграції енергетичного сектору України до європейської енергосистеми. Також зазначила про прагнення підприємств енергетичної сфери дотримуватись вимог та світових стандартів безпечної експлуатації об'єктів.

У цьому контексті обговорили можливості майбутньої співпраці у сфері ядерної енергетики.

Представники компанії представили презентацію про діяльність компанії, співпрацю з провідними компаніями світу, у тому числі з компанією Вестінггауз. За їх словами, професійна спрямованість компанії – розробка програмного забезпечення для атомних електростанцій, енергогенерувальних та енергопостачальних підприємств.

Учасники зустрічі підтвердили наміри щодо додаткового вивчення пропозицій та розгляду можливості впровадження продуктів компанії «CHAMPS Software. Inc.» на АЕС України.

Zaxid, 19.04.2018

Що чекає сонячну енергетику в Україні у майбутньому

Коментують ситуацію фахівці компанії «Рентехно», одного з лідерів в сфері сонячної енергетики в Україні.

– Перш за все, ми вважаємо, що для створення нового механізму підтримки генерації електроенергії з використанням ВДЕ необхідно залучити представників усіх зацікавлених сторін. Обговорення повинно проходити абсолютно відкрито, всі рішення, які можуть бути оформлені законодавчо, мають бути підкріплені прогнозними розрахунками, проведеними на основі достовірних фактів.

Зараз сонячна енергетика – один з найбільш інвестиційно привабливих сегментів українського енергоринку.

Досвід показує, що реалізація проекту в сонячній енергетиці – від переговорів про намір і до початку генерації займає 1-2 роки. Тому зміну правил необхідно відкласти на час, який дозволить завершити вже розпочаті проекти. Ми вважаємо,

що раніше анонсована дата перезапуску ринку за новими правилами на протязі 2019 року виглядає дещо передчасною. Швидка зміна законодавства відразу ж викличе різку реакцію потенційних інвесторів – вони відкладуть реалізацію проектів. З іншого боку, анонсована можливість для інвесторів обирати механізм «зеленого» тарифу ще протягом 2-х років після підписання pre-PPA (попередній договір купівлі-продажу електроенергії) є дуже гарною опцією та позитивною новиною для галузі.

Наші фахівці вважають, що впровадження обов'язкових аукціонів з реалізації квот на «зелену електрику» необхідно вводити для всіх проектів лише після того, як частка альтернативної енергетики в загальному енергобалансі країни досягне 10-11%. Зараз на неї припадає менше 2%, а введення аукціонів – сповільнить розвиток ринку відновлюваної енергетики.

Ще один варіант вирішення проблеми можливого дефіциту маневрених потужностей – розвиток розподіленої генерації з використанням ВДЕ. Це дозволить, перш за все, наблизити виробництво електроенергії до користувача, скоротивши втрати, що виникають при транспортуванні. Крім того, ми вважаємо за необхідне розробити спеціальну державну програму підтримки малопотужних (в межах до 500 кВт) комбінованих сонячних електростанцій, які будуть складатися з двох частин. Перша – це власне генеруючі потужності, друга – це система накопичення і зберігання енергії, яка допоможе компенсувати дисбаланс між генерацією і споживанням. На думку наших фахівців, саме такі станції – найбільш перспективний напрямок розвитку сонячної енергетики в Україні, вони повинні замінити більш потужні мережеві сонячні електростанції. В цьому плані дуже важливо зберегти діючі ставки зеленого тарифу для приватних сонячних електростанцій і СЕС малої потужності.

Додаткова інформація на цю тему – УНІАН, 19.04.2018 «Запорожская АЭС начала строительство солнечной электростанции мощностью 13,6 МВт». Запорожская АЭС, которая входит в состав Национальной атомной энергогенерирующей компании «Энергоатом», начала строительство солнечной электростанции мощностью 13,6 МВт. Об этом сообщает пресс-служба станции.

Согласно сообщению, станция будет иметь около 5 тыс. солнечных панелей. Это пилотный проект для «Энергоатома» в сфере солнечной энергетики, по результатам его реализации компания примет дальнейшее решение о развитии направления альтернативной энергетики.

По информации пресс-службы, в мае будет проведен тендер и выбран подрядчик, который непосредственно спроектирует и установит солнечные панели.

Украинские новости, УНІАН, Аргументы и факты в Украине, 20.04.2018

"Киевэнерго" просит НКРЭКУ перенести проверку компании из-за подготовки к окончанию договора с Киевсоветом

Компания "Киевэнерго" просит Национальную комиссию госрегулирования энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) перенести проверку компании из-за подготовки к окончанию договора аренды теплосетей с Киевским городским советом, говорится в сообщении компании.

В частности, в письме говорится о том, что в настоящее время "Киевэнерго" сосредоточено на выполнении решения Киевсовета о завершении 26 апреля действия соглашения на управление коммунальным имуществом, заключенного между энергоснабжающей компанией и КГГА в 2001 году.

"Компания работает над обеспечением приема-передачи объектов,

предусмотренных приложениями соглашения (около 80 тыс.) и переводом персонала - 7,5 тыс. работников", - говорится в письме.

Это требует подготовки значительного объема документации по объектам, которые нужно инвентаризировать, оформить и передать коммунальному предприятию, а также привлечение максимального количества специалистов компании, которые одновременно будут задействованы в ходе проверки.

Компания делает все возможное для того, чтобы оперативно завершить это крайне важный процесс для киевской городской власти и всех горожан-потребителей и обращается к НКРЭКУ с просьбой учесть специфику процесса и удовлетворить ходатайство.

Додаткова інформація на цю тему – Интерфакс-Украина, Минпром, Энергореформа, Зеркало недели, УНН, 24.04.2018 **"Киевсовет продлил договор с "Киевэнерго" по ТЭЦ на три месяца"**. Киевский городской совет принял решение о продлении договора с ПАО "Киевэнерго" в части использования ТЭЦ-5, ТЭЦ-6 и мусоросжигательного завода "Энергия" до 31 июля 2018 года.

Изначально проект решения предусматривал продление договора до 30 июня, однако в процессе обсуждения было предложено оставить ТЭЦ и завод "Энергию" в пользовании "Киевэнерго" до 31 августа.

"Необходим резерв времени. Сейчас мы не можем гарантировать, что комиссия (НКРЭКУ) заработает завтра или через неделю (для эксплуатации ТЭЦ компанией "Киевтеплоэнерго" необходима лицензия НКРЭКУ – ИФ). Учитывая технологическую необходимость, я просил бы рассмотреть продление договоров по ТЭЦ-5, ТЭЦ-6 и заводу "Энергия" до 31 августа", - сказал во время обсуждения проекта решения профильный заместитель главы КГГА **Петр Пантелеев**.

В то же время депутаты Киевсовета не поддержали продление договора на четыре месяца и предложили продлить его до конца июля.

"Мы не сможем успеть сделать этого (перебрать в управление ТЭЦ и "Энергию" – ИФ) до даты, которая указана в проекте решения. Два месяца (сверх двух, предложенных в проекте решения) – это дополнительная перестраховка, но один месяц – это критически необходимый минимум", – отметил секретарь Киевсовета **Владимир Прокопив**.

П. Пантелеев также добавил, что город переберет управление ТЭЦ и заводом раньше окончания срока договора, если представится возможность.

Украинские новости, РБК-Украина, УНИАН, 23.04.2018 **"Депутаты Киевсовета срывают передачу теплосетей на баланс КП "Киевтеплоэнерго", - КГГА"**. 19 апреля депутаты Киевсовета отказались рассмотреть вопрос о столичных теплосетях и ТЭЦ, которые передаются от ПАО "Киевэнерго" на баланс коммунального предприятия "Киевтеплоэнерго". Это ставит под угрозу работу энергетического комплекса столицы, а киевляне могут оказаться без горячей воды. Об этом на брифинге заявил заместитель главы Киевской городской государственной администрации **Петр Пантелеев**.

Как отмечают городские власти, предприятие "Киевтеплоэнерго", которое принимает тепловые сети на свое баланс, уже сейчас обслуживает 2 района Киева в части тепловых сетей, получило необходимые лицензии на производство, поставку и транспортировку тепловой энергии, есть разрешения на эксплуатацию котельных и т.д. Однако вопрос с регуляторным обеспечением ТЭЦ-5, ТЭЦ-6 остается открытым.

"Исходя из тактических потребностей, исходя из потребностей"

жизнеобеспечения города, нами было предложено разбить передачу на два этапа. С 1 мая принять имущество, которое мы можем спокойно эксплуатировать, это котельные, тепловые сети, 2600 километров сетей, и еще вещи, которые касаются непосредственно теплового блока. Второй этап - это принятие ТЭЦ-5, ТЭЦ-6 и завод Энергия. Это сделало бы переход безболезненным", - отметил Пантелеев.

Электровести, Fin.org.ua, newspaper, 20.04.2018

НКРЭКУ установила новые требования поставки электроэнергии потребителям

НКРЭКУ установила исчерпывающий перечень требований относительно осуществления деятельности по поставке электроэнергии потребителю.

Соответствующие Лицензионные условия осуществления хозяйственной деятельности по поставке электрической энергии потребителю утверждены постановлением НКРЭКУ от 27 декабря 2017 № 1469, которое вступило в силу 19 апреля.

Лицензионные условия вводятся в действие с 11 июня 2018 года, кроме общих положений Лицензионных условий, которые вводятся в действие с 1 мая 2018 года.

Так, общими положениями предусмотрено, что соискатель лицензии должен соответствовать этим Лицензионным условиям, а лицензиат обязан выполнять их требования. Также установлено, какие документы необходимо подать соискателю в НКРЭКУ для получения лицензии.

Требования относительно применения цены (тарифа) на услуги поставщика универсальных услуг, определенной по результатам конкурса, а также предоставления универсальной услуги по экономически обоснованным, прозрачным и недискриминационным ценам, сформированным в соответствии с методикой, утвержденной НКРЭКУ вводятся в действие с 11 декабря 2018 года.

Организационные требования к лицензиату относительно купли-продажи электроэнергии "на сутки вперед", заключения двусторонних договоров, уведомления о договорных объемах купли-продажи электроэнергии по двусторонним договорам, составления суточных графиков электрической энергии для поставки и т.д. вводятся в действие с 1 июля 2019.

Требование к лицензиату не иметь на праве собственности или в управлении акции (доли в уставном капитале) оператора системы распределения вводятся в действие с 10 июня 2020 года.

Указанные лицензионные условия устанавливают организационные, технологические и специальные требования к осуществлению указанной хозяйственной деятельности, в частности, поставщики универсальной услуги должны покупать элект-роэнергию, производимую из энергии солнечного излучения и/или энергии ветра частных домохозяйств, величина установленной мощности которых не превышает 30 кВт, по "зеленому" тарифу в объеме, превышающем месячное потребление электроэнергии такими частными домохозяйствами, а также одновременно предоставлять оператору системы передачи услугу по обеспечению увеличения доли производства электроэнергии из альтернативных источников энергии.

Также поставщики должны вести реестры потребителей, которым осуществляется поставка универсальных услуг, в том числе уязвимых потребителей.

Електровести, newspaper, 21.04.2018

"ДТЭК Дніпроенерго" вирішило не виплачувати дивіденди за 2017 рік

ПАО "ДТЭК Дніпроенерго" не буде виплачувати дивіденди по итогам роботи в 2017 році, залишив отримані 979,22 млн грн чистої прибутку нерозподіленою, повідомляє джерело в компанії.

Як повідомлялось, згідно з повідомленням запланованого на 20 квітня зборю акціонерів "ДТЭК Дніпроенерго", планувалося змінити назву з ПАО на АО і залишити прибуток нерозподіленою, не виплачуючи дивіденди.

"ДТЭК Дніпроенерго" в 2017 році скоротило чисту прибуток в 2,3 рази (на 1 млрд 305,15 млн грн) порівняно з 2016 роком – до 979,22 млн грн. В четвертому кварталі минулого року компанія отримала чисту прибуток 34,64 по порівняно з 2,05 млрд грн прибутку в останньому кварталі 2016 року. Ціна активів "ДТЭК Дніпроенерго" в 2017 році зросла до 22,44 млрд грн з 19,86 млрд грн, а власний капітал – до 13,45 млрд грн з 10,23 млрд грн.

Додаткова інформація на цю тему – Бизнес.Цензор.Нет, 23.04.2018 **«Крупнейшая энергокомпания Ахметова планирует сменить прибыль убытком».** Енергоснабжаюча компанія ПАО "ДТЭК Дніпрообленерго" очікує в 2018 році отримати чистий збиток в розмірі 35,7 млн грн проти чистої прибутку 34,9 млн грн в 2017 році. Об цьому йдеться в звіті виконавчого органу компанії за 2017 рік.

Згідно з планами "ДТЭК Дніпрообленерго", його дохід в поточному році повинен скласти 32,5 млрд грн (без НДС).

"Полезный отпуск потребителям области планируется в размере 23,1 млрд кВт/ч, что на 519 млн кВт/ч больше, чем по факту 2017 года", – відзначається в звіті.

Сайт Кабінету Міністрів України, Голос України, Укрінформ, 22.04.2018

Фонд енергоефективності допоможе Україні перейти на сучасну модель споживання та обліку енергії, - Олександр Данилюк

21 квітня Міністр фінансів України **Олександр Данилюк** у Вашингтоні взяв участь у підписанні договору між Україною, Міжнародною фінансовою корпорацією (МФК), Європейським Союзом та Німеччиною про створення **Фонду для підвищення енергоефективності в Україні**. Угода спрямована допомогти Україні зменшити енергетичні втрати у житловому секторі та скоротити викиди парникових газів.

Ресурси з цього багатостороннього фонду будуть внесені до Фонду енергоефективності України (ФЕЕ), нової ініціативи українського Уряду для проведення енергоефективних заходів у багатоквартирних будинках. Згідно з угодою, на початковому етапі під управлінням МФК перебуватиме до 53 млн євро фінансування, наданого ЄС та Німеччиною.

"Ми раді підтримати заходи для енергоефективності в українських будинках, які матимуть безпосередній вплив на повсякденне життя українців та стимулюватимуть розвиток місцевої економіки. Я радий, що ми маємо такого досвідченого партнера як Міжнародна фінансова корпорація для ефективного реалізації цієї програми з українським Урядом", - сказав **Йоханнес Ган**, Комісар ЄС з питань Європейської політики сусідства та переговорів щодо розширення.

"Зміна клімату є глобальною загрозою, і для її усунення потрібні значні інвестиції. Це партнерство є важливим кроком, який дає нам можливість використо-

увати державні кошти для залучення ресурсів приватного сектору та збільшення інвестицій у заходи, що запобігають зміні клімату та підвищують енергоефективність в Україні", - підкреслив Виконавчий директор МФК **Філіп Ле Уору**.

Свеня Шульце, Федеральний міністр Німеччини з охорони навколишнього середовища, збереження природи та ядерної безпеки, наголосила: "Енергоефективність – це інвестиції в майбутнє: вона підвищує безпеку, створює робочі місця та покращує стан навколишнього середовища. Створення ФЕЕ допоможе Україні перетворити дотації на інвестиції та знизити тиск на державний бюджет".

Довідково. Фонд енергоефективності України, що був створений за активної участі команди Мінфіну – це новий інструмент реалізації проектів енергомодернізації держави – як на рівні домогосподарств, так і на рівні юридичних осіб. Робота Фонду регламентується законодавством України, а його бюджет формується за рахунок коштів Державного бюджету та коштів від міжнародних партнерів України. Фонд надаватиме кошти для реалізації проектів термомодернізації, впровадження ефективних систем моніторингу та управління, встановлення ефективних опалювальних та охолоджувальних систем та обладнання, а також заміну наявних систем та обладнання на ефективніше. Формою надання коштів стане часткове відшкодування вартості заходів з енергоефективності фізичним та юридичним особам.

Інформація на цю тему – РІА-Новости Украина, 20.04.2018 «Корольчук: энергоэффективность обойдется Украине слишком дорого».

Електровести, Fin.org.ua, 23.04.2018

Центрэнерго заплатит государству 1,1 млрд грн дивидендов за 2017 год

Акционеры государственной энергокомпании “Центрэнерго” направили на выплату дивидендов 1,4 млрд грн прибыли за 2017 год.

«ПАО “Центрэнерго” заплатит государству 1,1 млрд грн дивидендов по результатам финансово-хозяйственной деятельности в 2017 году. Соответствующее решение принято на общем собрании акционеров», — сообщил и. о. главы Фонда государственного имущества (ФГИ) **Виталий Трубаров** в Facebook. По его словам, общий фонд дивидендов предприятия составляет 1,4 млрд грн. Государство владеет пакетом акций в размере 78,2% и получит соответствующую долю.

Средства в госбюджет должны быть перечислены до 1 июля 2018.

Как сообщалось, ПАО “Центрэнерго” в 2017 году увеличило чистую прибыль в 4,9 раза по сравнению с 2016 годом — до 1,89 млрд грн.

При этом “Центрэнерго” в 2017 году снизило производство электроэнергии на 36,2% по сравнению с 2016 годом — до 6,29 млрд кВт-ч.

Значительное снижение производства связано с дефицитом углей антрацитовой группы, добыча которого в стране осуществляется на оккупированных территориях Донбасса. Компания планомерно переводит энергоблоки на сжигание газового угля.

Економічна правда, newsper, Fin.org.ua, 23.04.2018

В очікуванні "великого вибуху":

як українці створили найкращі накопичувачі енергії в світі

Всеволод Некрасов

Електрика – єдиний товар, який людство не навчилося дешево зберігати. У світі склалася парадоксальна ситуація: побудувати електростанцію вигідніше, ніж

будувати сховище електроенергії.

Такими словами починає бесіду з журналістом директор української компанії Yunasko **Вадим Уткін**. Yunasko розробляє і виготовляє пристрої для зберігання електричної енергії – ймовірно, найефективніші у світі суперконденсатори.

Суперконденсатор – це аналог акумулятора. І перший, і другий призначені для накопичення, зберігання та віддавання електроенергії. Однак між ними є відмінність. Суперконденсатор накопичує і віддає енергію за частки секунди, акумулятор – за хвилини і години. Вперше ці пристрої з'явилися в кінці 1970-х. Але з тих пір стали набагато потужнішими.

Вони використовуються там, де потрібні потужні пікові навантаження...

У суперконденсаторів є й інші переваги над акумуляторами. Вони можуть працювати в широкому температурному діапазоні: їм не завадить спека і навіть при -40°C вони заведуть будь-який дизельний двигун. Причому здатні на подібне багато раз.

Надлишкова генерація та консерватизм енергетиків

Підприємець виділяє три основні проблеми в сфері генерації та споживання електроенергії, які перешкоджають впровадженню технологій її зберігання.

По-перше, генерація і споживання розділені. АЕС, ТЕС і ГЕС зазвичай розташовані далеко від місць споживання енергії.

По-друге, генерація не збігається в часі із споживанням...

По-третє, люди, які працюють у генерації, перебувають під неймовірним пресом відповідальності.

Де можна застосовувати суперконденсатори

Найбільший і найперспективніший ринок — генерація.

Ще один ринок — автомобільне виробництво, зокрема, системи рекуперації кінетичної енергії під час гальмування автомобіля.

Суперконденсатори використовують у військовій сфері, особливо в нових видах зброї, яка вражає ціль спрямованою енергією. Йдеться про електромагнітні і лазерні пристрої, де потрібні потужні енергетичні імпульси.

Сфери застосування суперконденсаторів або занадто вузькі, або тільки зароджуються. Через це грошовий обсяг світового ринку суперконденсаторів у сто разів менший, ніж ринок традиційних акумуляторів.

Як з'явилася Yunasko

Основа компанії – група вчених, яка розробляла накопичувачі електричної енергії в період занепаду Радянського союзу. Це була напівзакрита тематика", - розповідає директор з досліджень і розробок Yunasko **Юрій Малетін**.

Гендиректор Вадим Уткін називає Yunasko стартапом у сфері "зелених" технологій, а його головною проблемою – створення каналів продажів. "Достукатися до великих клієнтів – ось основна проблема. Технології – не проблема, команда – не проблема. У нас найкраща команда в світі, і це говоримо не ми, а люди, які розробляють накопичувачі на основі суперконденсаторів", - розповідає він.

За словами Уткіна, зараз кожен виробник суперконденсаторів намагається закріпитися у якомусь своєму сегменті. "Всі чекають великого вибуху ринку, коли суперконденсатори стануть мейнстрімом, як свого часу мейнстрімом стали літій-іонні батареї", - говорить CEO Yunasko.

Цей вибух він пов'язує з більш інтенсивним поширенням "зеленої" енергетики і гібридних електромобілів.

Газ завжди був геополітичною зброєю Кремля

**Іван Діак, член-кореспондент Академії гірничих наук,
дійсний член Нафтогазової академії України, почесний професор
Івано-Франківського технічного університету нафти і газу**

Російський «Газпром», який є інструментом політичного та економічного тиску Кремля на європейські країни, започаткував свої агресивні дії не сьогодні й навіть не вчора — вони є продовженням розробленої ще за часів СРСР стратегії. Саме з цим пов'язані зусилля, яких докладає російський газовий монополіст до блокування надходження до Європи газу із близькосхідного регіону та лобіювання будівництва «Північних» та «Південних» газових потоків в обхід України.

Щоправда, останнім часом з'явилася надія, що ці експансіоністські плани Кремля буде виведено на чисту воду та заблоковано. Зокрема, нещодавно британська газета The Telegraph оприлюднила сенсаційні матеріали розслідування комісії ЄС, котрі «оголюють жорстокий задушливий контроль **Володимира Путіна** над поставками газу до Європи». «У результаті найтривалішого в історії ЄС розслідування було зроблено висновок, що **енергетичний гігант «Газпром», контрольний пакет якого належить Кремлю, користувався своєю колосальною могутністю, щоб тиснути на вразливі держави Східної Європи та дробити об'єднаний ринок енергоносіїв ЄС за допомогою політики примусового ціноутворення**», — зазначає газета та додає, що «Німеччина насолоджується угодою на пільгових умовах з «Газпромом», отримуючи конкурентні переваги в галузі витрат на газ на шкоду економікам інших країн ЄС і залишаючи прифронтові держави на милість московської тактики викручування рук». Також The Telegraph наголошує, що «сотні сторінок, які просочилися з Єврокомісії, малюють екстраординарну картину хижацької поведінки «Газпрому», який діяв як «поліцейська служба» російської зовнішньої політики».

РБК-Украина, Терминал, 112.ua, Сегодня, Украинские новости, 24.04.2018

Методологию RAB-регулювання нужно протестировать на "пилотном проекте", - эксперт

Пилотный проект по внедрению RAB-регулювання на основе одного из украинских облэнерго может снять дискуссии о предлагаемой НКРЭКУ методологии, на практике показал ее слабые и сильные стороны. Такое мнение высказал директор энергетических программ Центра Разумкова **Владимир Омельченко**, во время круглого стола Европейской Бизнес Ассоциации "**RAB регулирование как предпосылка для привлечения инвестиций в энергетику Украины**".

По мнению эксперта, НКРЭКУ и Кабмин должны скоординировать свои усилия, чтобы найти выход из затянувшейся дискуссии вокруг формата RAB-регулювання. В. Омельченко напомнил, что введение RAB-регулювання предусмотрено Энергостратегией Украины-2035 и сроки запуска этого механизма важны для старта работы нового рынка электроэнергии в 2019 году.

С ним согласились и другие эксперты-участники круглого стола. По мнению советника министра энергетики **Сергея Чеха**, слишком много времени уже потрачено на обсуждение целесообразности внедрения RAB-регулювання, и уже давно пора применить методику RAB-тарифов на практике.

В ходе мероприятия европейские эксперты назвали RAB-регулювання

необходимым условием для притока инвестиций в отрасль. Директор ЕБРР **Шевки Аджунер** заявил, что внедрение RAB-регулирующего позволит обеспечить приток инвестиций в модернизацию энергосетей, а инвесторам – возвратность таких инвестиций.

Факты и комментарии, Комментарии, Зеркало недели, 24.04.2018

Минэнергоугля: RAB-регулирование даст необходимые инвестиции для поддержания электросетей в рабочем состоянии

Владимир Добров

Министерство энергетики и угольной промышленности считает необходимым введение механизма RAB-регулирующего как способа увеличить инвестиции в модернизацию электрических сетей, которые сегодня крайне изношены. Такое мнение высказала генеральный директор директората развития энергетических рынков Минэнергоугля **Ольга Буславец** во время заседания круглого стола Европейской Бизнес Ассоциации.

По оценкам Минэнергоугля, для поддержания сетей в рабочем состоянии необходимо вкладывать в их модернизацию не менее 14 млрд грн, тогда как сегодня суммарно инвестпрограммы всех облэнерго Украины — 3 млрд грн в год. То есть в 4,6 раза меньше необходимого объема.

«Министерство выступает за то, чтобы реформа прошла в полном объеме, чтобы была осуществлена модернизация сетей. Мы поддерживаем введение стимулирующего тарифообразования», — отметила Ольга Буславец.

Директор департамента планирования и мониторинга финансово-хозяйственной деятельности и по вопросам банкротства Фонда госимущества Украины **Виталий Денисенко** в ходе круглого стола также добавил, что внедрение RAB-регулирующего — одно из главных условий привлечения иностранных инвесторов в активы энергосектора.

Президент Ассоциации операторов распределительных электросетей **Виталий Григоровский** отметил, что RAB-регулирование откладывается в Украине уже в течение пяти лет, при этом с каждым годом состояние сетей ухудшается.

«Цель RAB, как и цель Закона „О рынке электроэнергии“, — обеспечить надежные и бесперебойные поставки электроэнергии потребителям. У нас в стране 90% поставок идут через низковольтную сеть, износ которой 70%, или 900 тыс. км. На модернизацию сетей в ближайшие 10 лет необходимо 25 млрд долларов», — отметил Виталий Григоровский.

Как ранее сообщалось, около 15 энергокомпаний Украины планируют переход на RAB-регулирование в 2018 году. Законодательная база для перехода компаний на стимулирующее тарифообразование была утверждена в начале года.

Додаткова інформація на цю тему – УНН, 24.04.2018 «RAB-регулювання можливе в умовах довгострокових макропрогнозів – експерт». "RAB-регулювання актуальне для середовища, де можна здійснювати довгострокове прогнозування, макропрогноз на п'ять років. Як можна запроваджувати RAB-регулювання, якщо невідомі такі індикатори як інфляція, ставки за кредитами тощо", - зауважив колишній радник з енергетичних питань прем'єр-міністра Словаччини Карел Хірман.

Також, за його словами, RAB-регулювання має вводитися поступово, як це робили інші країни. При чому в цих країнах RAB-регулювання вводилося не для

залучення інвестицій, а з метою підвищення енергоефективності та підвищення якості послуг.

"Якщо зараз немає інвестицій у електроенергетичну галузь, а ті кошти, що є, не завжди освоюються, то де гарантії того, що інвестиції будуть освоюватись після запровадження RAB-регулювання", - підкреслив Хірман.

Він наголосив також на тому, що **спочатку в країні має функціонувати ефективний регулятор, а вже потім, після широкої дискусії, треба ухвалювати якесь рішення.**

Интерфакс-Україна, Енергореформа, Бизнес.Цензор.Нет, Fin.org.ua, 24.04.2018

Міненерговугілля вважає недоцільним відкриття можливості для імпорту електроенергії до переходу на нову модель ринку

Міністерство енергетики та вугільної промисловості України вважає недоцільним відкриття можливості для імпорту електроенергії до переходу країни на нову модель ринку електроенергії.

Про це повідомила державний уповноважений Антимонопольного комітету України (АМКУ) **Марія Ніжнік** на круглому столі в Києві.

За її словами, відповідну позицію Міненерговугілля викладено в листі, отриманому АМКУ.

"Позиція міністерства: наразі не час для впровадження імпорту, враховуючи, що ми переходимо до нової моделі ринку", - сказала вона.

Як повідомлялося, раніше АМКУ рекомендував відкрити можливість для імпорту електроенергії в країну для збалансування впливу великих гравців внутрішнього ринку (ДТЕК, "Енергоатом").

Національний екологічний центр України, 24.04.2018

Українська гідроенергетика повинна розвиватись і працювати під громадським контролем та згідно європейських стандартів – НЕЦУ

Україна потребує принципових змін на шляху розвитку гідроенергетики, вона має стати науково обґрунтованою та екологічно безпечною – такий основний меседж круглого столу **«Екологічні аспекти розвитку гідроенергетики в Україні»**.

Захід відбувся 18 квітня 2018 року в стінах Верховної Ради України і зібрав близько 100 зацікавлених осіб – народних депутатів, представників гідроенергетичної галузі, органів центральної та місцевої влади, місцевого самоврядування, і, що найголовніше, чи не вперше до дискусії на такому рівні була долучена широка громадськість, науковці та експерти, зокрема іноземні.

Організатором заходу був Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Верховної Ради України. Проведення круглого столу було ініційовано Національним екологічним центром України (НЕЦУ).

У вступній доповіді заступник міністра екології та природних ресурсів **Василь Полуйко** детально зупинився на причинах непогодження прийнятої кабміном у 2016 році Програми розвитку гідроенергетики до 2026 року (далі – Програма) з боку Мінприроди. Було зазначено, що Програма не пройшла процедури стратегічної екологічної оцінки, не було проведено транскордонних консультацій із Республікою Молдова та консультацій з громадськістю. Заступник міністра

проаналізував всі об'єкти, плановані до спорудження Програмою, і зауважив, що за кожним з них стоять долі людей та інтереси громад.

Очільник ПрАТ «Укргідроенерго» **Ігор Сирота** наголосив на значній ролі гідроенергетики, як регулятора та аварійного резерву для всієї ОЕС України. Разом з тим доповідач погодився із недовірою людей до великих проєктів, передбачених Програмою. Також Ігор Сирота сказав, що **головна роль Дніпровського каскаду – це забезпечення людей питною водою, і що «Укргідроенерго» не зарегулює басейни і не веде непрозорої діяльності, бо відповідними органами та комісіями їм надано межі рівнів води. І. Сирота підтримав впровадження відновлювальної енергетики, але вказав на необхідності підтримувати відповідний рівень регулюючих потужностей – на даний момент їх потрібно близько 3 мВт на плановане впровадження 7 мВт відновлювальної генерації.** Також очільник ПрАТ «Укргідроенерго» запропонував свої розрахунки вартості виробництва і балансування електроенергії з відновлювальних джерел: за словами п.Сироти термін експлуатації сонячних панелей 15-20 років, а вартість будівництва названих потужностей з генерації та акумуляції складатиме \$11 млрд. До того ж, як вважає доповідач, будь-яка генерація, в тому числі відновлювальна наносить екологічну шкоду. Також п.Сирота заявив, що йому важко зрозуміти, яким чином Дністровська ГАЕС впливає на екологічну систему Молдови. Наостанок голова УГЕ запевнив, що всі плановані об'єкти будуть проходити процедуру громадського обговорення.

Науковці НАН України у своїх виступах наголошували на необхідності розробки та реалізації програми екологізації гідроенергетики.

Голова Всеукраїнської екологічної ліги **Тетяна Тимочко** назвала основні негативні впливи гідроенергетики на довкілля: зниження проточності та замулення річок, знищення водної флори та фауни. Також вона наголосила на серйозних соціальних проблемах внаслідок розвитку гідроенергетики – зокрема, це затоплення 100 тис. га земель і переселення близько 1000 осіб з місць, де вони прожили все своє життя.

Міський голова Заліщиків **Алла Квач** розповіла, що влада досі продовжує практику неофіційного тиску на місцеві громади. Так, супротив місцевих громад проти реалізації будівництва каскаду ГЕС на Дністрі карається позачерговими перевірками та відсутністю фінансування заходів із модернізації очисних систем – заявила вона.

Словацький експерт **Іван Матушек** зазначив, що всі переваги малих ГЕС в управлінні водними ресурсами можуть бути покриті альтернативними комплексними заходами, що успішно реалізується в європейських країнах. При розгляді проєктів будівництва малих ГЕС мають розглядатися приклади кращої світової практики.

Электровести, 24.04.2018

Принятые НКРЭКУ документы по внедрению нового рынка электроэнергии требуют изменений, – АМКУ

Антимонопольный комитет назвал основные проблемы нормативных документов по внедрению нового рынка электроэнергии, принятых НКРЭКУ в марте 2018 г. Об этом в ходе круглого стола сообщил замначальника отдела рынков электроэнергии Департамента исследования рынков ТЭК и ЖКХ АМКУ **Вадим Соломченко**.

Комитет считает необходимым запретить разделение рынка на торговые зоны, что предполагается Правилами рынка, Правилами рынка «на сутки вперед» и внутрисуточного рынка. Принятые нормы, согласно выводам АМКУ, могут привести к формированию локальных монопольных структур.

По словам В. Соломченко, комитет настаивает на недопущении манипуляций рынком и злоупотребления инсайдерской информацией. «По результатам обработки вторичного законодательства НКРЭКУ, комитет установил, что принципы запрета манипуляций рынком, в том числе путем использования инсайдерской информации, не нашли отображения в принятых документах», – сообщил В. Соломченко.

Для обеспечения реальной конкуренции комитет также рекомендует обеспечить равный доступ к биржевой торговле всем производителям, трейдерам на одной из электронных площадок.

Миколаївська правда, Николаевские Известия (сайт издания), 25.04.2018

Миколаївщина. Чим загрожув розвиток гідроенергетики?

У Миколаєві відбулася прес-конференція екологів та активістів на тему «Бузький Гард: проблеми та перспективи, повідомляє прес-служба Штабу опору затопленню Бузького Гарду.

Найбільш активні жителі області та фахові спеціалісти об'єдналися у Штаб опору затопленню Бузького Гарду.

— Ми підтвердили свою позицію та виступили категорично проти добудови Ташлицької ГАЕС та підняття рівня Олександрівського водосховища до позначки у 21,7 метрів, - зазначив керівник Штабу опору затопленню Бузького Гарду **Олег Кравець**. - Штабом були підготовлені та передані рекомендації. Зокрема: скасувати Постанову КМУ №552 від 13.07.16 «Про схвалення програми розвитку гідроенергетики до 2026 року» та відмовитися від добудови Ташлицької ГАЕС в її нинішньому проекті, що передбачає функціонування руслового Олександрівського водосховища.

Виконавчий директор Національного екологічного центру **Дмитро Іванов** запропонував альтернативу Програмі розвитку гідроенергетики. Вона полягає в тому, що перед узгодженням проектів з будівництва ГАЕС і ГЕС необхідно в першу чергу оцінити їх подальший вплив на навколишнє середовище. «Якщо будь-який проект негативно впливає на навколишнє середовище, його просто не розглядають. Це нормальна цивілізована європейська практика», - зазначив він.

Заступник міністра екології та природних ресурсів **Василь Полуйко** зазначив: «Ми маємо ситуацію, коли недостатньо продумане управлінське рішення спричинило накопичення проблем як на регіональному, так і на державному рівнях», - зазначив заступник міністра.

Интерфакс-Украина, Энергореформа, UA Energy, Терминал, 25.04.2018

Кабмин сократил ожидания по прибыли "Укрэнерго" в 2018г до 2,6 млрд грн

Кабинет министров Украины утвердил скорректированный финансовый план НЭК "Укрэнерго" на 2018 год с чистой прибылью 2 млрд 554,149 млн грн против ранее заложенной в документ цифры 3 млрд 295,72 млн грн, соответствующее решение правительство приняло на заседании в среду.

Чистый доход "Укрэнерго" от реализации продукции в 2018 году теперь планируется в объеме 7 млрд 876,98 млн грн, тогда как предыдущая редакция финплана предусматривала 7 млрд 330,619 млн грн дохода. Планируемая валовая

прибыль – 5 млрд 108,395 млн грн, тогда как до корректировки документ включал цифру 4 млрд 793,26 млн грн.

Обновленный финплан "Укрэнерго" предусматривает передачу сетями предприятия 113,5 млрд кВт*ч электроэнергии в 2018 году, тогда как ранее планировалось передать 115 млрд кВт*ч.

РБК-Украина, 25.04.2018

"Укрэнерго" презентовало отчет о качестве энергоснабжения в 2017

Отчет по стандартам GRI необходим для интеграции "Укрэнерго" в европейскую сеть

Отметим, "Укрэнерго" является первой государственной компанией, которая подготовила отчет по стандартам Global Reporting Initiative (Глобальная инициатива по отчетности). В компании уточнили, что такая отчетность необходима для интеграции в ENTSO-E (Европейскую сеть системных операторов передачи электроэнергии).

Согласно отчету, "Укрэнерго" за минувший год передало в энергосети 113,8 кВт/ч электрической энергии, на предприятиях компании работают 9,5 тыс. чел. (на оплату труда потратили 1,7 млрд грн). Отметим, документ также содержит данные о результатах деятельности за год в динамике в ключевых сферах. Кроме того, в нем отражены вопросы надежности и безопасности энергоснабжения, стратегического развития предприятия, интеграции украинской энергосистемы в ENTSO-E, прозрачности закупок, влияния на окружающую среду и энергосбережения.

УНИАН, Терминал (сайт издания), 25.04.2018

"Укрэнерго" выступила с предложением,

касающимся введения стимулирующего тарифообразования

В компании считают, что ставка на новые активы должна быть выше рыночной стоимости кредитов в гривне, а ставка на старые активы должна лишь покрывать инвестиции в их ремонт и обновление.

Госкомпания-оператор объединенной энергосистемы «Укрэнерго» предлагает использовать разный подход для определения ставок доходности на новую и старую базу активов в условиях внедрения стимулирующего тарифообразования; при этом ставка на новые активы должна превышать рыночную стоимость капитала, а при оценке старой базы активов необходимо учитывать лишь расходы на ее ремонт и поддержание (амортизацию). Такую позицию во время круглого стола высказал глава «Укрэнерго» **Всеволод Ковальчук**. **«По нашему мнению, ставка в 12,5% как на старую, так и на новую базу активов – это неправильно. Для новосозданных активов ставка доходности должна превышать стоимость привлечения капитала на рынке... Эта ставка должна быть однозначно выше, и она должна быть динамична, привязана к макроэкономическим показателям, например, к учетной ставке НБУ»,** - сказал он, добавив, что только когда ставка доходности будет превышать кредитные ставки (в гривнях), у энергокомпаний появится шанс привлечь кредитный ресурс, а у инвесторов – появится интерес вкладывать деньги в создание новых активов, новых сетей. **«Что касается старой базы активов, я бы считал целесообразным добавлять в базу активов исключительно амортизацию и на значение амортизации давать ту же ставку доходности, которая дается на новые активы»,** - добавил глава «Укрэнерго». По его словам, такой подход

позволит привлекать кредитные средства, а также использовать амортизацию как источник для обновления старой базы активов.

УРА-Информ, Обозреватель, Капитал (сайт издания), 25.04.2018

ЕС подготовит для Украины новый контракт "Реформы ради инвестиций"

Об этом говорится в статье еврокомиссара по вопросам политики соседства и переговоров о расширении ЕС **Йоханнеса Хана**. Согласно тексту статьи, для Украины предусматривается в рамках нового внешнего инвестиционного плана ЕС выделение 1,6 млрд грн. Кроме того, для компенсации кредитования банковскими учреждениями, и наконец - для инвестирования в реальный сектор экономики.

По мнению Хана, в масштабах Украины эта сумма не кажется слишком большой. Однако, при условии разумного использования, это позволит привлечь до 16 млрд грн частных инвестиций.

Однако, выделение первых 50 млн евро на 2018г. произойдет лишь в случае, если до летних парламентских каникул Украина выполнит несколько требований ЕС.

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 25.04.2018

У корейців слід учитися енергоефективності

Провідним корейським компаніям презентовано інвестиційно привабливі напрями вітчизняної відновлюваної енергетики. Відбулося це під час Українсько-корейського економічного форуму, проведеного в Корейській асоціації міжнародної торгівлі.

Її засновано 1946 року, й вона залишається найбільшою бізнес-організацією в Кореї, в яку входять понад 70 тисяч компаній. Тим престижнішою стала участь у форумі української делегації під головуванням першого віце-прем'єр-міністра — міністра економічного розвитку і торгівлі **Степана Кубіва**.

Голова Держенергоефективності **Сергій Савчук** доводив східним партнерам, що Україна може бути для Кореї перспективним майданчиком для реалізації проектів у відновлюваній енергетиці. Для цього є і сприятливе правове поле, і значний ресурсний потенціал, і численні впроваджені та потенційні проекти.

Сергій Савчук запросив представників корейських компаній та членів Корейської асоціації міжнародної торгівлі побувати в Україні й розглянути можливі напрями партнерства, зокрема виробництво енергії з відновлюваних джерел, встановлення електроакумулявальних систем, упровадження smart grids, будівництво заводів з виробництва матеріалів і обладнання для електростанцій, що генерують чисту енергію, будівництво заводів із переробки сміття на енергію.

Інформація на цю тему – Сайт Кабінета Міністрів України, 24.04.2018 «Київ запрошує Піденну Корею створювати "зелену енергетику" в Україні».

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА ТА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Украинские новости, Энергетика Украины, Бизнес.Цензор.Нет, 13.04.2018

"Энергоатом" оценивает стоимость продления эксплуатации трех энергоблоков в 10,717 млрд гривен

НАЭК "Энергоатом" оценивает стоимость продления эксплуатации энергоблоков №1 ХАЭС (Нетешин, Хмельницкая обл.), №3 РАЭС (Вараш, Ривненская обл.) и №4 ЗАЭС (Энергодар, Запорожская обл.) в **10 716,792 млн гривен (с НДС)**.

Проектный срок эксплуатации энергоблока №3 РАЭС истек 11 декабря 2017 года, №4 ЗАЭС - 4 апреля 2018 года и №1 ХАЭС истекает в декабре 2018 года.

Сайт ЮУАЕС, Барометр Южноукраинска, 13.04.2018

Фахівці ЮУАЕС взяли участь у відкритому обговоренні проектів скоригованих тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляється АЕС України, і скоригованої інвестпрограми АЕС на 2018 рік

Захід пройшов у режимі відеоконференції. У ньому взяли участь представники дирекції та відокремлених підрозділів Енергоатома, НКРЕКП, органів місцевої влади міст-супутників АЕС і інші зацікавлені сторони.

У процесі обговорення проекту скоригованої інвестпрограми АЕС на 2018 рік було зазначено, що за результатами роботи компанії за 1 квартал цього року було виявлено дефіцит коштів з усіх напрямків.

Коригування тарифів дасть можливість також продовжити будівництво нових об'єктів. До таких, зокрема, належить реконструкція системи технічного водопостачання та введення в експлуатацію першої черги бризкальних басейнів ЮУАЕС. Крім цього в компанії ухвалено рішення про початок реалізації пілотного проекту будівництва сонячних електростанцій. Нині триває процедура розгляду проекту щодо зведення СЕС на майданчику Запорізької АЕС. У планах - виконання проектно-вишукувальних робіт на Хмельницькій і Южно-Українській станціях.

2018 року енергогенеруюча компанія ставить завдання з реалізації проектів непромислового будівництва, що також потребує збільшення сум капітальних вкладень. Зокрема, ЮУАЕС внесло до інвестпрограми фінансування реконструкції блок-секції будинку №11 по вул. Дружби народів.

Підбиваючи підсумок обговорення першого питання порядку денного, головуєчий віце-президент ДП «НАЕК «Енергоатом» **Айдин Айсін** підкреслив, що інвестпрограма має бути спрямована перш за все на розвиток компанії, в тому числі й на соціальні напрямки: «Тому що компанія - це 36-тисячний колектив, який живе в містах-супутниках. Якщо ми втратимо кваліфікований персонал атомних станцій, то нам ні з ким буде експлуатувати АЕС, тим більше їх розвивати».

Під час розгляду питання обґрунтованості зміни тарифів на відпуск електричної та виробництво теплової електроенергії, що виробляється АЕС України, на 2018 рік було зазначено, що коригування тарифів зумовлене прогнозним балансом відпуску електро- та теплової енергії. На сьогодні тарифи, затверджені НКРЕКП у грудні 2017 року, складають 54,03 коп./кВт·год. і 86,00 грн/Гкал відповідно. За результатами відкритого обговорення відповідно до встановленої процедури проект тарифу склав: на відпуск електроенергії 71,50 коп./кВт·год., на виробництво теплоенергії - 115,45 грн/Гкал.

Серед основних статей витрат, яких торкнуться зміни, - постачання свіжого ядерного палива, виплата заробітної плати, фінансові витрати, експлуатаційні та інші витрати в собівартості, а також адміністративні та інші операційні витрати.

Бизнес.Цензор.Нет, 16.04.2018

"Энергоатом" застраховал ответственность за ядерный ущерб за 200 млн

НАЭК "Энергоатом" и страховая компания "ПРОСТО-страхование" от лица Ядерного страхового пула Украины (ЯСПУ) 16 апреля заключили договор обязательного страхования гражданской ответственности за ядерный ущерб стоимостью

193,84 млн грн (5,07 млн специальных прав заимствования, СПЗ). Согласно информации в системе электронных госзакупок ProZorro, ЯСПУ уполномочил СК "ПРОСТО-страхование" на подписание соответствующего договора.

Договор вступает в силу с 29 апреля и действует в течение года – до 28 апреля 2019 года. Аналогичный договор также с СК "ПРОСТО-страхование" НАЭК подписала в 2017 году.

Укринформ, 16.04.2018

Енергоатом очікує на затвердження Кабміном рішень для енергомосту "Україна-ЄС"

НАЕК «Енергоатом» найближчим часом очікує на затвердження Кабміном тендерної документації для проведення конкурсу з визначення приватного партнера для реалізації проекту «Енергетичний міст «Україна-ЄС», сказав президент НАЕК «Енергоатом» **Юрій Недашковський** під час зустрічі із членом наглядової ради, співвласницею компанії Kulczyk Investments s. a. **Домінікою Кульчик**, повідомляє прес-служба компанії.

У свою чергу Кульчик підкреслила, що проект «Енергетичний міст «Україна-ЄС» є одним з пріоритетів холдингу Kulczyk Investments. «Він має велике значення не лише в економічному, але й в політичному контексті. Розпочинаючи цей проект мій батько вірив, що Україна є дуже важливим компонентом для забезпечення енергетичної стабільності Європи. Польща потребує української електричної енергії, у свою чергу Україна потребує Польщі для подальшої енергетичної інтеграції з ЄС. Впевнена в успішній реалізації цього проекту», - зазначила Кульчик.

Член правління компанії Polenergia International S.ar.l. **Гжегож Станіславський** також повідомив, що у червні поточного року очікується оприлюднення рапорту Європейської мережі системних операторів передачі електроенергії (ENTSO-E), який міститиме рекомендації щодо забезпечення енергетичної безпеки країн Балтії.

Проект «Енергетичний міст «Україна-Європейський Союз» було розпочато у 2014 році за ініціативи Енергоатому та польської енергетичної компанії Polenergia International, яка є частиною холдингу Kulczyk Investments.

В рамках проекту «Енергетичний міст «Україна-Європейський Союз» передбачається здійснення експорту електроенергії з енергоблоку №2 Хмельницької АЕС за 2 напрямками: через поновлення ЛЕП 750 кВ на Жешув, а також діючою лінією на ПС Альбертирша (Угорщина) після модернізації Західноукраїнської підстанції. Це дасть змогу додати 1000 МВт атомної електроенергії до існуючого експортного потенціалу Бурштинського острова, який на сьогодні забезпечується виключно тепловою генерацією (550 МВт).

Российское атомное сообщество, 16.04.2018

ВАО АЭС опубликовало обзор реализации своих "постфукусимских" проектов

Всемирная ассоциация операторов АЭС (ВАО АЭС) подготовила обзор мер, предпринятых за прошедший период по укреплению безопасности атомной энергетики.

Уже в апреле 2011 года ВАО АЭС создало «пост-фукусимскую комиссию» (PFC), которой было поручено выработать меры по предотвращению подобных аварийных ситуаций в дальнейшем. В итоге PFC определила 12 проектов. Все они

были успешно реализованы и в настоящее время являются основной частью деятельности ВАО АЭС.

Аварийная готовность. Одним из наиболее важных первых уроков Фукусимы было увеличение помощи, которую ассоциация оказывает своим членам после аварии, и уделение большего внимания смягчению последствий возможной аварии...

План экстренной поддержки. ВАО АЭС разработали план экстренной поддержки в чрезвычайных ситуациях, который обеспечивает обмен знаниями и опытом между операторами...

Управление тяжёлыми авариями. Данный проект направлен на смягчение последствий тяжёлой аварии в случае, если таковая произошла. Управление тяжёлыми авариями фокусируется на управлении действиями на месте, а также на контактах с выездными организациями, чтобы смягчить последствия тяжелой аварии...

Раннее уведомление о событии. Когда на АЭС происходит нештатная ситуация, ВАО АЭС собирает информацию и делится кратким отчетом о «раннем уведомлении» с руководителями компаний-членов...

Безопасность ОЯТ. События в Фукусиме показали, что одним из наиболее чувствительных к авариям объектов являются пристанционное хранилище ОЯТ (как бассейны выдержки, так и пункты «сухого» хранения)...

Основы безопасности проектирования. ВАО АЭС включила в свой план экспертных оценок АЭС также оценки конструктивных особенностей реакторов, необходимых для обеспечения их безопасности...

Частота экспертных оценок АЭС. Экспертные оценки являются основной формой помощи ВАО АЭС входящим в её состав операторам. Они помогают операторам АЭС сравнивать их деятельность с установленными стандартами безопасности...

Эквивалентность экспертной оценки. Помимо экспертных оценок безопасности АЭС, проводимых ВАО АЭС, такие оценки проводятся также такой организацией, как Институт эксплуатации АЭС (INPO – аббревиатура от фразы Institute of Nuclear Power Operations), проверяющий работу атомных станций по критериям, аналогичным ВАО АЭС, что увеличивает возможности объективной оценки безопасности станций.

Корпоративные партнерские проверки. Корпоративные партнерские проверки аналогичны упоминаемым выше экспертным оценкам АЭС, но в них внимание акцентируется именно на деятельности компании – оператора АЭС, в первую очередь на анализе качества управления станцией.

Численная оценка состояния станции. По итогам экспертных обзоров ВАО АЭС присваивает атомным станциям численную оценку, которая отражает ее общее состояние безопасности по отношению к остальным объектам атомной индустрии в мире и указывает ориентир для дальнейших улучшений. Шкала предусматривает оценки от 1 до 5, с 1 является самым высоким стандартом и 5 самым низким.

Открытость и прозрачность. Еще одним направлением усовершенствования после событий в Фукусиме стал курс на улучшение внешней открытости и внутренней прозрачности ВАО АЭС...

Внутренняя оценка ВАО АЭС. Одним из направлений постфукусимского плана стало также усовершенствование работы самой ВАО АЭС (центрального офиса и четырёх центров – Московского, Атлантского, Парижского и Токийского).

РБК-Украина, Голос України, Сайт Кабінета Міністрів України, 17.04.2018

Рада планує впровадити систему класифікації радіоактивних відходів

Верховна Рада України підтримала за основу у першому читанні законопроект №6089 **"Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства з питань поводження з радіоактивними відходами"**.

Проектом пропонується впровадити систему класифікації радіоактивних відходів, що сприятиме покращенню поводження з радіоактивними відходами в Україні. Вказано, що класифікація відповідає прийнятим міжнародним стандартам безпеки і ґрунтується на довгостроковій безпеці остаточного захоронення радіоактивних відходів.

"Було оцінено, що економічний ефект від впровадження удосконаленої класифікації буде суттєвим: у 10 раз буде дешевше захоронити всі РАВ в Україні, при цьому рівень безпеки людини та навколишнього середовища не знизиться і відповідатиме міжнародно визнаним нормам", - сказано у пояснювальній записці до законопроекту.

При цьому жодні розрахунки не наведено.

Сайт ЮУАЕС, 17.04.2018

Лабораторія цеху водо-каналізаційного господарства Южно-Українського енергокомплексу - краща з-поміж лабораторій вітчизняних АЕС

За результатами аналізів наданих зашифрованих проб лабораторію ділянки водовідведення очисних споруд госппобутової каналізації (ОСГПК) цеху водо-каналізаційного господарства та теплових мереж (ЦВКГтаТМ) ВП ЮУАЕС визнано кращою в компанії «Енергоатом». Поставлене завдання з найменшою погрішністю южно-українські фахівці виконують другий рік поспіль.

Кращу лабораторію на українських АЕС визначають, починаючи з 2007 року. Хімбаклабораторія ОСГПК ЮУАЕС за цей період тричі завойовувала звання кращої серед 15 лабораторій вітчизняних атомних станцій.

Лабораторія дільниці водовідведення ОСГПК цеху водо-каналізаційного господарства та теплових мереж ВП ЮУАЕС є частиною технологічного процесу. Вона забезпечує регулювання, якісний і кількісний хіміко-бактеріологічний контроль очищення стічних вод на всіх стадіях. Протягом місяця тут виконують більше 3 тис. аналізів за 25 показниками.

Енергоатом, Сайт ЗАЕС, 17.04.2018

У Чехії випробували щити постійного струму, виготовлені для блоків Запорізької АЕС

У приймально-здавальних випробуваннях, які проходили на заводі-виробнику, брали участь фахівці електричного цеху Запорізької АЕС. Результатами фахівці залишилися задоволені.

«Нові щити постійного струму сконструйовані на сучасній елементній базі, з вбудованою системою моніторингу та контролю. Обладнання контролює і фіксує всі процеси, що відбуваються. При розслідуванні будь-яких подій цю інформацію можна подивитися і проаналізувати», - розповів провідний інженер лабораторії перетворювальної техніки та електроніки електричного цеху **Віктор Лисенко**.

На Запорізьку АЕС обладнання надійде найближчим часом. Монтувати його буде підрядна організація під контролем фахівців електричного цеху.

Щити постійного струму для Запорізької АЕС, зокрема, для блоків №3-6 виготовляють в Чехії.

Индустриалка, Z-city Запорожье, РИА Мелитополь, 17.04.2018

Совместные учения с американским спецназом на Запорожской АЭС начались

С 16 по 20 апреля на ЗАЭС (Энергодар), проходят тактические учения американских и украинских силовых структур, нацеленные повысить защиту предприятия и проверить скорость реагирования охраны в случае попытки прорыва злоумышленников на территорию промышленного объекта.

В учениях принимают участие представители Агентства по уменьшению угроз министерства обороны США, а также сотрудники правоохранительных органов Запорожской области.

Новости Запорожья, 061.ua - Сайт города Запорожья, 18.04.2018

Энергетики написали открытое письмо Порошенко

Энергетики дали представителям центральной власти месяц на принятие решения.

Атомпрофсоюз направил открытое письмо главе государства **Петру Порошенко**.

- Требуем от Премьер-министра рассмотрения на совещании под его личным руководством проблемных вопросов финансового обеспечения деятельности ГП "НАЭК Энергоатом" и ГП "ВостокГЗК", - говорится в письме.

Атомщики говорят, если в течение месяца власть не отреагирует на их требования, то они проведут масштабную акцию протеста в Киеве.

Голос Украины, 18.04.2018

На пути к энергонезависимости от "старшего брата" заботимся о ядерной и радиационной безопасности

Из интервью Игоря Шевченко, директора Государственного научно-технического центра по ядерной и радиационной безопасности (ГНТЦ ЯРБ)

Отстаивать свою независимость украинцам приходится не только на юго-восточной границе Украины. Война с российским агрессором уже давно перешла в почти все сферы нашей жизни. И энергетика - не исключение.

- ... после обретения независимости в 1991 году, стало понятно, что для* нас критически необходимо создание собственного независимого регулятора, который возьмет на себя ответственность за ядерную и радиационную безопасность государства, а также органа, который будет оказывать ему техническую поддержку.

В то время здесь работала Юго-Западная инспекция Советского Союза, которая и стала базой для независимого украинского регулятора, но лицензирование ядерных объектов не проводилось. Систему лицензирования пришлось создавать по факту самостоятельно. Причем с самого начала мы ориентировались на лучшие международные практики. И эту задачу удалось решить.

На сегодняшний день мы единственная организация в Украине, не только проводящая экспертизу по ядерной и радиационной безопасности, но и наравне с регулятором несущая ответственность за все отчетные материалы, которые рассматриваем и согласовываем...

- Наше предприятие активно задействовано в процессе диверсификации

свежего ядерного топлива. Абсолютно все материалы, которые касаются безопасности использования нового для Украины вида топлива для АЭС, проходили обязательную государственную экспертизу, и только после заключений наших специалистов Госатомрегулирование дало разрешение на его эксплуатацию на энергоблоках украинских АЭС.

Украинский опыт лицензирования топлива компании Westinghouse интересен для Европы, поскольку в связи с европейскими инициативами в странах ЕС также приняли решение проводить диверсификацию поставок ядерного топлива для их атомных электростанций. Прежде всего, это касается стран, использующих ядерные установки старого советского образца, а следовательно - единственным поставщиком ядерного топлива для них была российская компания «ТВЭЛ».

Так что украинский опыт полезен всем, кто хочет выйти из сферы монопольного влияния России. Он подтвердил: диверсификация поставок в целом возможна.

Второй круг вопросов, над которым работаем, связан со строительством Централизованного хранилища отработанного ядерного топлива (ЦХОЯТ) на территории Чернобыльской зоны отчуждения...

Третий круг вопросов связан с продолжением эксплуатации энергоблоков в сверхпроектный срок. ГНТЦ ЯРБ проводит экспертизу всех материалов, касающихся действующих в стране АЭС и обосновывающих безопасность такого использования энергоблоков. Между прочим, это комплексная программа повышения безопасности и так называемые постфукусимские меры, разработанные после аварии на японской Фукусиме, в том числе и украинскими специалистами.

Деловая столица, Минпром, 19.04.2018

Отключить свет от России и заработать 1 млрд долл.

Зачем Украине дочь миллиардера Кульчика

Алексей Шевнин

В ожидании конкурса по выбору частного партнера для строительства энергомоста "Украина - ЕС" НАЭК "Энергоатом" проводит переговоры с инвестиционным фондом имени польского миллиардера **Яна Кульчика**, который стоял у истоков проекта. Его дочь и совладелица холдинга Kulczyk Investments **Доминика Кульчик** недавно посетила Киев, где встретила с президентом "Энергоатома" **Юрием Недашковским**. Она считает, что плюсы энергомоста на четвертом году обсуждений проекта остаются неизменными: Польше необходима украинская электроэнергия, а Украине как экспортеру - интеграция в энергорынок ЕС.

Энергомост "Украина - ЕС", который, по предварительным оценкам, можно построить за полтора года, позволит "Энергоатому" многократно увеличить экспорт электричества...

До постройки нового энергомоста Украина будет сильно ограничена в экспорте электроэнергии, потому что наша объединенная энергосистема не синхронизирована с европейской, а в Россию и Беларусь поставки приостановлены по политическим причинам. Сейчас на экспорт работают в первую очередь 550-мегаваттные мощности Бурштынского острова, а это в основном дорогая тепловая генерация холдинга ДТЭК. Правда, он с апреля прошлого года начал поставки еще и в Молдову, как трейдер выкупая необходимые объемы электричества на "Энергорынке". Переориентация на запад одного энергоблока ХАЭС добавит еще

1000 МВт к экспортному потенциалу Украины.

Впрочем, за прошлый год в абсолютных числах украинский экспорт вырос на 28,6% - до 5 млрд 166,3 млн кВт-ч, правда, речь идет не о дополнительных продажах в ЕС.

Энергомост на Польшу и Венгрию обещает стать первым крупным проектом по "переключению" Украины на Европу. Планы куда масштабнее. Прошлым летом "Укрэнерго" подписало с соглашением с Европейской сетью системных операторов передачи электроэнергии (ENTSO-E) о подключении к сетям 34 европейских стран не позднее 2025 г. В техническом плане нам предстоит настроить автоматическую систему регулирования частоты и мощности нашей энергосистемы согласно европейским стандартам. В течение нескольких лет нужно "отключиться" от РФ и Беларуси, с которыми до сих пор интегрирована украинская система, а затем около года продемонстрировать работу в изолированном режиме.

Кроме того, может понадобиться увеличить пропускную способность линий электропередач на Запад, помимо восстановления магистрали на Жешув. Сейчас в Польшу, Венгрию, Словакию и Румынию тянутся три ветки напряжением в 750 кВ, три - в 400 кВ и три - в 220 кВ. В "Укрэнерго" подсчитали, что для синхронизации нашей энергосистемы с европейскими сетями потребуется около миллиарда евро.

Не менее важно, что для переподключения украинской энергосистемы следует также поменять правила игры на нашем рынке.

Это явно не понравится тем, кто выступает и как производитель, и как трейдер. Так что полная синхронизация энергосистемы Украины с европейскими сетями - это вопрос не только времени.

Энергосистема Украины: потери и выгоды

После вывода из объединенной энергосистемы Украины энергоблока ХАЭС придется компенсировать внутреннюю нехватку 1000 МВт мощности. А это значительный минус, ведь наши АЭС общей мощностью 13 835 МВт обеспечивают почти 60% энергобаланса страны. Поэтому потенциальные инвесторы, в том числе Kulczyk Investments, предлагают увеличить в течение 2018-2022 гг. на 10% максимальную мощность на шести энергоблоках украинских АЭС: двух - на Южно-Украинской и четырех - на Запорожской. Ожидается, что за это время Украина даже нарастит генерацию электричества.

И самое важное, что на средства от дополнительного экспорта с ХАЭС предлагается достроить на этой станции блоки №3 и 4 мощностью по 1000 МВт. Их готовность сейчас оценивается в 73 и 28% соответственно. Новые мощности дадут около 15 млрд кВт-ч в год, причем третий энергоблок должен заработать в 2025 г.

Впрочем, переориентация на Европу блока ХАЭС станет только первым шагом к наращиванию энергетического экспорта.

... после синхронизации с европейскими сетями, как считают в "Укрэнерго", будут эффективнее использоваться имеющиеся в Украине производственные мощности. Кроме того, откроются возможности для участия украинских ГЭС в балансировании пиковых нагрузок смежных энергосистем европейских стран (по средней цене 70 евро за МВт). Здесь стоит отметить планы на ближайшие семь лет по увеличению мощностей ГЭС на 825 МВт за счет реконструкции четырех из действующих станций и строительства нескольких новых.

При этом, экспорт должен быть не только возможным, а и выгодным.

Голос України (сайт издания), 19.04.2018

**Завершився перший етап громадських слухань
щодо продовження терміну експлуатації енергоблоку №3 Рівненської АЕС**

Викторія Леонова

У населених пунктах зони спостереження Рівненської АЕС завершився перший етап громадських слухань щодо продовження терміну експлуатації енергоблоку №3 (ВВЕР-1000). Населення підтримує намір енергогенеруючого підприємства продовжити термін експлуатації енергоблоку.

Енергоатом, Сайт ЗАЕС, 19.04.2018

**Прийняття правильних експлуатаційних рішень –
фундамент культури безпеки АЕС**

Під егідою Всесвітньої асоціації операторів, що експлуатують атомні електростанції (ВАО АЕС) в Словаччині пройшов міжнародний навчальний семінар на тему «Прийняття правильних експлуатаційних рішень». У ньому взяли участь представники Білорусі, Угорщини, України, Словаччини, Чехії та РФ.

Семінар на цю тему проводився вперше. І проведення обумовлене, перш за все, актуальністю теми. **Сьогодні міжнародні зусилля спрямовані на те, щоб виключити вплив людського фактора при експлуатації атомних станцій, коли рішення можуть прийматися, без урахування всіх сторін питання і всебічного аналізу ризиків.**

В ході семінару учасники не лише заслухали корисну інформацію, а й самі моделювали певні реальні ситуації на АЕС, шукали шляхи їх вирішення.

Енергоатом, 19.04.2018

Енергоатом вітає Українське ядерне товариство з 25-річчям

НАЕК «Енергоатом» вітає з 25-річчям з моменту створення Українське ядерне товариство (УкрЯТ) - найбільшу ядерну науково-технічну громадську організацію, що об'єднує основні підприємства та навчальні заклади атомної промисловості України.

Як повідомляється на сайті УкрЯТ, відкриваючи урочисте засідання УкрЯТ з нагоди ювілею, президент Товариства **Григорій Муляр** підкреслив, що весь час свого існування Ядерне товариство стояло на захисті інтересів атомників, працювало над розвитком науки і технологій. «Українське ядерне товариство завжди підтримувало молодих фахівців та ветеранів галузі, формуючи надійне підґрунтя для розвитку атомної енергетики і промисловості України. За цей період нашим товариством було проведено сотні різноманітних інформаційних та наукових заходів, зустрічей, конференцій для фахівців, молодих спеціалістів, студентства, школярів та широкої громадськості, присвячених актуальним питанням функціонування атомної галузі. В останні найбільш критичні для країни роки УкрЯТ послідовно відстоювало думку про те, що атомна енергетика є і буде залишатись гарантом енергетичної безпеки України, а її розвиток – необхідний для нормального функціонування нашої держави», - наголосив очільник Ядерного товариства.

Він повідомив, що за роки функціонування Товариства була налагоджена співпраця з профільними громадськими та іноземними організаціями. Були підписані меморандуми про співпрацю з ядерними товариствами США, Чехії, Словенії, Польщі, Угорщини та багатьох інших країн. «На черзі плідні проекти з

нашими існуючими та потенційними партнерами. Все це було б неможливим без наших стратегічних партнерів – НАЕК «Енергоатом», Міненерговугілля, проектних та дослідницьких інститутів, підприємств та організацій, які працюють у галузі ядерної енергетики і промисловості. Ваша підтримка, активна участь у наших заходах є для нас дуже важливою», - зазначив Григорій Муляр.

Також виступили з вітальними словами:

почесний президент УкрЯТ **Володимир Бронніков**;

від Асоціації «Український ядерний форум» (АУЯФ) виступив генеральний директор АУЯФ **Микола Кухарчук**;

директор департаменту з питань безпеки ядерних установок Державної інспекції ядерного регулювання України **Борис Столярчук**;

від імені президента Болгарського ядерного товариства (БЯТ) **Младена Мітева**;

виконавчий секретар БЯТ, доктор **Петя Вряшкова**;

декан теплоенергетичного факультету НТУУ «Київський політехнічний інституту»

і віце-президент Науково-технічної спілки енергетиків та електротехніків України, докт. техн. наук **Євген Письменний**;

директор Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» **Віктор Воєводін**;

Підбиваючи підсумки засідання, президент УкрЯТ **Григорій Муляр** подякував усім присутнім за плідну та наполегливу роботу. «Сьогодні ми чітко усвідомлюємо та намагаємось переконати в цьому інших, що гідне існування нашої держави, її економічне зростання та благополуччя є неможливим без збереження та розвитку ядерно-промислового комплексу. Ми впевнені, що майбутнє за професіоналізмом, інноваціями та технологіями, а отже майбутнє - за ядерною енергетикою», - підсумував голова Українського ядерного товариства.

РАЕС, Енергоатом, 20.04.2018

Співпраця РАЕС з GE Power дозволить підвищити потужність енергоблоків

На майданчику Рівненської АЕС відбулась виробнича нарада з обговорення технічних пропозицій щодо підвищення потужності енергоблоків №№3, 4 за рахунок модернізації обладнання 2-го контуру, розташованого у машинному залі. У зустрічі взяли участь представники компанії General Electric Power (GE Power) (Польща) та відокремленого підрозділу «Ременерго», головний інженер РАЕС та його заступники з електрообладнання та систем контролю і управління, технології та інжинірингу, експлуатації енергоблоків №№3, 4, а також керівники та спеціалісти електричного цеху, турбінного цеху 2 та цеху теплової автоматики та вимірювань.

Польська компанія GE Power входить до складу корпорації General Electric, яка є одним зі світових лідерів в розробці реакторних технологій, виготовленні та модернізації електротехнічного обладнання для АЕС.

В рамках співпраці НАЕК «Енергоатом» і GE Power, яка стартувала у вересні минулого року у сфері модернізації українських АЕС, на енергоблоках мільйонниках РАЕС, ЮУАЕС та ХАЕС заплановано здійснити модернізацію обладнання машинних залів, яка за розрахунками спеціалістів GE дозволить збільшити встановлену потужність і коефіцієнт корисної дії турбогенераторів енергоблоків АЕС щонайменше на 7% за рахунок підвищення ефективності та безпеки обладнання, а також продовжити кінцевий термін експлуатації енергоблоку та запровадити сучасні системи керування технологічним процесом.

Рівненська АЕС постійно працює над модернізацією енергоблоків, встановлює лише якісне обладнання та користується послугами перевірених компаній, що постачають надійне обладнання для атомної галузі.

Сайт РАЕС, 23.04.2018

На РАЕС представники профільного міністерства знайомились з виробництвом

На Рівненській АЕС відбулась оглядова екскурсія для 42 працівників апарату Міністерства енергетики та вугільної промисловості України.

Візит на Рівненську АЕС був організований первинною профспівковою організацією працівників Міненерговугілля. Як розповів завідувач сектору запобіганню корупції міністерства **Роман Гекалюк**, метою поїздки є ознайомлення посадовців з безпосередньою роботою енергетичного об'єкта.

Українські Новини, 25.04.2018

Кабмін утвердил порядок использование средств государственного фонда по обращению с РАО

Кабинет Министров утвердил порядок использование средств государственного фонда по обращению с радиоактивными отходами (РАО).

Соответствующее решение было принято на заседании правительства.

Средства Фонда будут направляться на: проектирование, строительство, ввод в эксплуатацию, эксплуатацию, ремонт, реконструкции комплекса по дезактивации, перевозки, хранения та захоронения РАО и хранилищ РАО, в том числе предназначеных для долгосрочного хранения РАО, которые образовались после переработки отработавшего ядерного топлива (ОЯТ) украинских атомных электростанций; поддержку в экологически безопасном состоянии территорий, на которых находятся хранилища РАО; ремонт, модернизации, закупку и изготовления оборудования, установок, машин и механизмов, транспортных средств необходимых для обращения с РАО; дезактивацию территории, оборудования и установок; сбор, сортировку, функционирования и перевозку РАО; системы физической защиты РАО; функционирование государственного учета РАО.

В пояснительной записке указано, что Фонд был создан в 2009г., однако в декабре 2010г. Рада внесла изменения в законодательство об обращении с РАО в части расходования средств Фонда, что привело к потере фондом накопительного характера.

Енергоатом, ЮУАЕС, 26.04.2018

На ЮУАЕС завершилася попередня міся експертів МАГАТЕ в рамках місії SALTO

На Южно-Українській АЕС 25 квітня експерти Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) в рамках попередньої місії SALTO підбили підсумки перевірки енергоблока №3 у контексті продовження строку його експлуатації.

«На підставі розглянутих документів, презентацій і обговорень з контраптернерами та іншими фахівцями станції команда МАГАТЕ дійшла висновку, що станція просунулася в області управління старінням і почала виконання багатьох нових видів робіт з підготовки енергоблока №3 до безпечної довгострокової експлуатації, - підбив підсумки десятиденної роботи керівник команди експертів МАГАТЕ **Роберт Криванек**. - У проекті довгострокової експлуатації вже розглядається певна

тематика, рекомендована МАГАТЕ. Деякі заходи частково виконано, чимало вже розпочато. Команда SALTO вважає, що **персонал станції - це професіонали, які були відкриті для спілкування та готові прийняти пропозиції з покращення».**

За словами представника Державної інспекції ядерного регулювання України (ДІЯРУ) **Юрія Гребенюка**, попередня місія SALTO дозволила подивитися на процес підготовки енергоблока №3 ЮУАЕС до довгострокової експлуатації з нової точки зору.

За підсумками роботи експерти МАГАТЕ передали керівництву ЮУАЕС і представнику ДІЯРУ проект звіту. Фінальний документ буде надано в червні.

РИА-Новости Украина, 26.04.2018

Экс-глава Госатома: в атомной отрасли безобразия и преступления

В Украине ежегодно недофинансируется выполнение мероприятий по повышению безопасности эксплуатации АЭС, а это грубейшее нарушение международной конвенции по ядерной безопасности, считает экс-глава Госатома **Георгий Копчинский**.

"Правительство относится к ядерной безопасности очень плохо. Это особенно отчетливо сказывается в тарифной политике. В три раза тарифы для тепловых электростанций выше, чем тарифы для атомных электростанций. Получается дикая вещь: атомные электростанции дают больше половины потребляемой в стране электроэнергии, при этом получают оплату в виде денег в два раза меньше, чем получает тепловая генерация", - сказал Георгий Копчинский **во время видеомоста Киев-Минск на тему "Годовщина аварии на ЧАЭС"**.

По его словам, на сегодня тепловая генерация Украины представлена энергоблоками, которые были построены по проектам 50-60-х годов прошлого столетия, и которые отработали уже по два расчетных ресурса.

"Там очень сложная ситуация. И даже характерные экономические показатели: коэффициент использования установленной мощности теплоэлектростанций – меньше 30%, перерасход органического топлива – примерно 70-80 г на каждый киловатт/час. И вот такая электроэнергетика забирает львиную долю денег, которые получены, в первую очередь, за счет работы атомных электростанций! Здесь нет никаких логических объяснений. Здесь совершенно очевидный грабеж ядерной отрасли. И это продолжается уже не один десяток лет. Так уж сложилось в Украине, что тепловики оказываются всегда в большинстве в НКРЭ, а сегодня еще Гройсман заявляет, что деятельность этой комиссии не подконтрольно правительству – что хотят, то и творят. Я считаю, что это безобразия на грани преступления", - считает он.

Эксперт подчеркнул, что поскольку долги "Энергорынка" перед "Энергоатомом" составили более 12 миллиардов гривен, то говорить о нормальной работе атомной энергетики очень трудно.

"Ежегодно недофинансируются даже такие вещи, как выполнение мероприятий по повышению безопасности. Есть у нас комплексная программа, которая давным-давно должна была быть выполнена, но она финансируется примерно на 50-60%. А это уже грубейшее нарушение международной конвенции по ядерной безопасности. Сегодня ядерная энергетика действительно является основой существования государства. Если будет продолжаться подобная ситуация, то в ближайшем будущем нам будет очень и очень сложно", - заключил Г. Копчинский.

Сайт Кабінета Міністрів України, 26.04.2018

Остап Семерак: Наша відмова від вивезення ядерних відходів АЕС до Росії означатиме для неї колосальні фінансові втрати

Щороку Україна витрачає приблизно 200 мільйонів доларів на оплату послуг з вивезення ядерних відходів із працюючих українських АЕС на територію РФ. Про це повідомив Міністр екології та природних ресурсів України **Остап Семерак**.

«Сьогодні Україна відвозить до Росії відпрацьоване ядерне паливо із робочих АЕС. За таку послугу ми в залежності від року платимо близько 200 млн дол.», - сказав Остап Семерак.

«Як тільки Централізоване сховище відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП) буде введено в експлуатацію, ми перестанемо відчувати необхідність відвозити відпрацьоване ядерне паливо на збереження до Росії. Відмова України від таких послуг для Росії означатиме втрату колосального доходу та технологічного гачка, на який підсадила Україну», - пояснив Міністр. Він також зауважив, що кожного разу після заяв України про успішні кроки в реалізації проекту ЦСВЯП у Росії здійснюється інформаційна хвиля націлена на дискредитацію цього процесу.

«Щоразу пропагандистські медіа в Росії масово починають спекулювати на цій темі, поширюючи різні фейки. Хочу запевнити, що всі роботи на нашому об'єкті відбуваються відповідно до міжнародних норм та стандартів і контролюються українським регулятором та МАГАТЕ», - пояснив Остап Семерак.

Довідково. Українські АЕС з реакторами типу ВВЕР, як і інші АЕС у колишньому СРСР, створювалися виходячи з концепції тимчасового зберігання й подальшої переробки ВЯП у м. Железногорську Красноярського краю РФ (для реакторів ВВЕР-1000) й переробки в м. Озерську Челябінської області (для реакторів ВВЕР-440). До сьогодні Україна продовжує вивозити ВЯП до Росії. З 2001 року Україна вела перемовини з іноземними компаніями щодо будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива у чорнобильській зоні відчуження.

Корпорація запропонувала впровадити в Україні власну технологію "сухого" зберігання ядерних відходів, апробовану в США, Швейцарії й Іспанії.

У 2016 році Кабінет Міністрів України прийняв рішення про надання земельних ділянок для спорудження ЦСВЯП та під'їзної залізничної колії у постійне користування ДП "НАЕК "Енергоатом", а на початку 2017 року затвердив проект будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій.

НАСЛІДКИ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС

Сайт ЗАЕС, 16.04.2018

У культурно-діловому центрі Запорізької АЕС відкрито виставку, присвячену Чорнобильській трагедії

У культурно-діловому центрі Запорізької АЕС відкрито виставку «Чорнобиль - Трагедія. Подвиг. Пам'ять», присвячену 32 річниці аварії на Чорнобильській АЕС.

Експозиція включила в себе знімки, книги, значки, які надали музею Запорізької АЕС лідери профспілкового руху Чорнобильської АЕС.

Виставка змонтована в формі кінострічки, на якій представлені кадри, зроблені в перші дні трагедії, і сучасні види міста Славутич, де проживають ліквідатори аварії і нинішні працівники станції. Також представлені фото про те, чим сьогодні живе зона відчуження.

«Ще чорнобильці подарували музею Запорізької АЕС сувенірний болт - аналог тих, що використовувалися при монтажі арки. Ну і свою обіцянку надати нашому музею рідкісні фотографії та книги, які були випущені до 30-річчя аварії на ЧАЕС, виконали» - розповіла завідувача музеєм ВП ЗАЕС **Тетяна Рискальчук**.

Українські Новини, 17.04.2018

Рада намерена выделить 6,6 млрд гривен до 2020 на снятие с эксплуатации ЧАЭС и преобразование объекта "Укрытие" в экобезопасную систему

Верховная Рада намерена выделить 6,637 млрд грн до 2020 года на программу снятия с эксплуатации Чернобыльской атомной электростанции (ЧАЭС, Киевская обл.) и преобразования объекта "Укрытие" в экологически безопасную систему.

За принятие законопроекта №6624 в первом чтении проголосовали 236 депутатов при минимально необходимых 226.

Согласно ему, предлагается выделить с 2017 по 2020 год на поддержку в безопасном состоянии энергоблоков №1, 2, 3 ЧАЭС и объекта "Укрытие" (до начала его эксплуатации) - 1,677 млрд гривен; на осуществление взноса Украины в международный чернобыльский фонд "Укрытие" и на счет ядерной безопасности Европейского банка реконструкции и развития (ЕБРР) - 2,6 млрд гривен; на эксплуатацию объекта "Укрытие" и нового безопасного конфайнмента (НБК, с 2018 года) - 971 млн гривен; на эксплуатацию хранилища отработавшего ядерного топлива (ХОЯТ-2) - 146 млн гривен.

В законопроекте также указано, что в течение четырех лет будет предоставлено 288,3 млн евро международной помощи для объекта "Укрытие".

В ноябре 2016 года ЕБРР констатировал завершение процесса перемещения арки, накрывающей разрушенный энергоблок №4 ЧАЭС.

KievVlast, 23.04.2018

Ремонт мостов в Чернобыльской зоне необходим для строительства ЦХОЯТ

Председатель Киевской облгосадминистрации (КОГА) **Александр Горган** подписал изменения в распоряжение № 169 от 22 марта 2018 года. Документом утвержден перечень объектов социального назначения, на строительство которых направляются средства в объеме 10% стоимости строительства Централизованного хранилища для хранения отработанного ядерного топлива (ЦХОЯТ). Среди этих объектов два моста, без которых невозможно завершить строительство ЦХОЯТ. А также объекты социальной инфраструктуры Иванковского, Полесского районов и города Славутич, из сообщения пресс-службы Киевской облгосадминистрации.

Как сообщил председатель КОГА, два моста были включены в перечень объектов в связи с обращением Государственного агентства по управлению зоной отчуждения (ГАЗО).

“В случае задержки со строительством ЦХОЯТ реакторов типа ВВЭР отечественных атомных электростанций Украина не сможет вовремя начать прием высокоактивных радиоактивных отходов (ВАО), которые возвращаются из Российской Федерации. Это приведет к невыполнению контрактов, которые были

заклучены между правительствами Украины и РФ, а их невыполнение предусматривает взыскание пени в размере около 500 млн грн в счет компенсации расходов на введение компенсирующих мощностей для хранения ВАО, а также от 21 до 36 млн грн за каждый год хранения партии ВАО сверх установленного срока. Россия этим непременно воспользуется, и мы вынуждены будем возмещать средства. При этом невозможность со стороны Украины обеспечить прием ВАО может быть основанием для РФ прекратить вывоз ядерных отходов из украинских АЭС, что приведет к невыполнению требований ядерной и радиационной безопасности в части обеспечения минимально необходимого количества свободных мест в бассейнах выдержки энергоблоков атомных электростанций”, - пояснила пресс-служба.

FaceNews, 25.04.2018

Министр экологии рассказал, как разделят Чернобыльскую зону

Министр экологии и природных ресурсов Украины **Остап Семерак** рассказал о законопроекте, который будет разделять Чернобыльскую зону отчуждения на две территории с разными функциями.

Согласно законопроекту, разработанному министерством экологии вместе с администрацией Чернобыльской зоны отчуждения, **территория, где произошла ядерная катастрофа, будет разделена на две зоны: десятикилометровую, которая станет зоной специального промышленного использования (ей станет территория, которая претерпела наибольшее радиоактивное загрязнение) и тридцатикилометровый "заповедник", который будет служить буферной зоной между предыдущей территорией и внешним миром.**

Сейчас документ проходит согласование в Кабинете министров, отметил министр экологии.

Цензор.Нет, Економічна правда, 26.04.2018

Современная Чернобыльская зона должна стать территорией изменений

Президент Украины **Петр Порошенко** считает, что чернобыльская зона должна стать местом новых прогрессивных технологий, об этом он написал на своей странице в Facebook.

"Украина и весь мир никогда не забудут ужасное событие 26 апреля 1986 года. Чернобыль навсегда останется незаживающей раной на сердце страны, на сердцах миллионов людей...", - написал П. Порошенко.

Президент отметил, что сегодня необходимо не только сделать все, чтобы эта трагедия никогда не повторилась, но и вынести урок из тех событий.

УКРИНФОРМ, 26.04.2018

Відлуння Чорнобильської катастрофи відчуваємо і донині – Турчинов

Чорнобильська катастрофа вплинула на мільйони людей і призвела до тяжких екологічних, соціально-економічних та медичних наслідків не лише в Україні, а й у Європі загалом. На цьому наголосив у своєму зверненні секретар Ради національної безпеки і оборони України **Олександр Турчинов** з нагоди 32 річниці Чорнобильської катастрофи.

"Більше тридцяти років пройшло з того часу, як сталася найбільша атомна катастрофа планетарного масштабу. Так чи інакше, Чорнобильська катастрофа вплинула на мільйони наших співвітчизників, призвела до тяжких екологічних,

соціально-економічних та медичних наслідків не тільки для України, а й для Європи загалом. Її фатальні відлуння ми відчуваємо і донині. Маємо зробити все, щоб подолати цю вселенську трагедію", - наголосив Турчинов.

"Герої-ліквідатори, які добровільно пішли на смерть у мирний час, стали символом мужності і жертвності в ім'я збереження нинішнього та майбутніх поколінь. Пам'ятаємо їх безсмертний подвиг!", - закликав секретар Ради національної безпеки і оборони України.

Інформація на цю тему – Цензор.Нет, 26.04.2018 «Чернобыльская авария - это трагедия для Украины и всего мира, разрушившая миллионы жизней, - Гройсман».

РИА-Новости Украина, 26.04.2018

Замгендиректора ЧАЭС: станция выйдет из эксплуатации... не скоро

Из интервью первого заместителя генерального директора ЧАЭС Валерия Сейды

— Сейчас внесены очередные изменения в общегосударственную программу снятия с эксплуатации и преобразования объекта "Укрытие" в экологически-безопасную систему. Первая общегосударственная программа законом была принята в 2009 году и введена в действие в 2010 году. В самом тексте этого закона сказано, что снятие с эксплуатации ЧАЭС должно завершиться к 2064 году. В программе есть так называемые первоочередные мероприятия, которые готовятся каждый раз на пять лет, и под них планируется финансирование. Нынешнее изменение в закон предполагает актуализацию первоочередных мероприятий и рассмотрение, обоснование необходимого финансирования на завершение этих работ.

Хранилище для отработанного топлива находится в состоянии готовности?

— Сейчас уровень выполнения строительно-монтажных работ приближается к 99%, проводятся последние испытания, индивидуальные и комплексные так называемые холодные испытания. И планируется, что в декабре этого года начнутся уже испытания так называемые горячие, с использованием реального топлива.

— ... В 2015 году получено разрешение Государственной инспекции ядерного регулирования на начало первого этапа снятия с эксплуатации блоков ЧАЭС. Сейчас завершается разработка рабочей документации по созданию зон консервации наиболее загрязненного оборудования. Также ведутся работы по демонтажу оборудования в наиболее чистой части блоков. Это машинные залы Блоков 1, 2, что тоже является частью работ по снятию с эксплуатации. И подготовка, естественно, новых хранилищ и новых объектов для обращения с демонтированным оборудованием и теми радиоактивными отходами, которые будут образовываться при выполнении работ.

Додаткова інформація на цю тему – Europe.newsru.ua, 26.04.2018 «Керівник ЧАЭС: Захоронення ядерних відходів - відкладене рішення». Відразу після насування НБК рівень радіації навколо об'єкта "Укриття" знизився приблизно вдвічі. Значно зменшився і так званий "неорганізований" викид радіоактивних речовин з існуючого об'єкта "Укриття" - теж приблизно в два рази.

Тобто новий безпечний конфайнмент навіть зараз, коли він ще не повністю введений в експлуатацію, вже позитивно впливає на радіаційну обстановку і, відповідно, на безпеку.

Відразу після введення нового безпечного конфайнмента в експлуатацію почнеться демонтаж нестабільних конструкцій старого об'єкта "Укриття". Це міжнарод-

не зобов'язання України, і вона його виконуватиме. Ми вже готуємося до цього...

Чому термін експлуатації НБК становить сто років? Тому що, наприклад, стосовно об'єкта "Укриття" цілком може бути ухвалено рішення, що зберігання високоактивних і довгоіснуючих відходів повинно здійснюватися в глибоких геологічних формаціях. В Україні поки такого сховища немає і раніше 2050-го року його створено не буде. Тобто час експлуатації нового безпечного конфайнмента має бути достатнім для повного завершення робіт з перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему.

Що ж стосується сховища відпрацьованого ядерного палива СВЯП-2, то це відкладене рішення - як і в усьому світі...

Зона відчуження - це дві різні частини: біосферний заповідник, в який включена найменш радіоактивно забруднена частина зони, і зона спеціального промислового використання. Зона спеціального промислового використання ще довгий час буде непридатна для життя людей. На мій погляд, тут ідеальне місце для розміщення виробництв, пов'язаних з ядерною енергією та іонізуючим випромінюванням. Територія тут і так вже забруднена через аварію і треба максимально корисно її використовувати.

РІЗНЕ

Електровести, 16.04.2018

Во Франції на площадке остановленной АЭС построят солнечную станцию на 300 МВт

Солнечная станция, как ожидается, поможет улучшить энергообеспечение в регионе Эльзас на востоке Франции, где размещена старейшая атомная станция в стране – АЭС Фессенхайм. Тендер на строительство СЭС проведут к концу 2018 г.

О подготовке тендера для строительства солнечной станции мощностью 300 МВт на площадке АЭС Фессенхайм, которая будет выведена из эксплуатации в 2020 году, объявило Министерство экологии и устойчивого развития Франции.

Атомна енергетика в Україні, Mind.kiev.ua, 18.04.2018

США не будуватимуть нових атомних енергоблоків через високу вартість, – керівництво корпорації Exelon

Через високу вартість порівняно з іншими генеруючими технологіями США відмовляються від будівництва нових атомних енергоблоків. Про це повідомило керівництво корпорації «Exelon».

«Факт полягає у тому (і я не хочу, щоб мої слова в цьому контексті перекурили), що, на мою думку, ми не будуватимемо нових атомних енергоблоків у США. Я не думаю, що це коли-небудь станеться», – таку заяву під час щорічної зустрічі Енергетичної асоціації США у Вашингтоні зробив Уїльям Фон Хоен [William Von Hoene], старший віце-президент і директор з питань стратегічного розвитку корпорації «Exelon». Обслуговуючи 23 робочих реактори, корпорація «Exelon» є найбільшим американським оператором атомних електростанцій.

«Ядерна енергетика у США сьогодні, фактично, є мостом для здійснення переходу до інших безвуглецевих технологій», – сказав він.

Під час будівництва двох енергоблоків для АЕС «Vogtle», оператором якої є

компанія «Georgia Power», виникли безпрецедентні затримки у будівництві, ліцензуванні, закупівлях і проектуванні, що частково призвело до банкрутства основного підрядника – компанії «Westinghouse». Компанія «Georgia Power» повідомляє, що енергоблоки №3 і №4 АЕС «Vogtle» буде введено в експлуатацію в листопаді 2021 р. і листопаді 2022 р. відповідно.

Фон Хоен також згадав про так звані малі модульні реактори або ММР і нові розробки.

«Сьогодні вартість ММР, частково з огляду на їх розмір та частково через питання безпеки, що пов'язані з будь-якою атомною електростанцією, є занадто високою» – сказав пан Фон Хоен.

«Можливо, з часом ці технології отримають розвиток, і ми беремо участь у їхньому вивченні», – повідомив пан Фон Хоен. «Але поки що вони є надто дорогими».

ДеПо.ua, 19.04.2018

Польський міністр звинуватив Сталіна у відсутності в країні атомної енергетики

Міністр енергетики Польщі **Кшиштоф Чжужевський** шкодує, що його країна не має атомної електростанції. Про це він розповів під час свого виступу на відкритті Національного енергетичного саміту у Гданську. За словами міністра, він є прихильником будівництва атомної електростанції в Польщі.

"Західні країни отримали план Маршалла, і Сталін відповів на програму допомоги країнам народної демократії. Литва отримала атомну електростанцію, Чехословаччина отримала атомну електростанцію, і Сталін прийняв чітке рішення, це впливає з протоколів політичного відділення КПРС що Польща не може отримати атомну електростанцію, оскільки вона є надто динамічною та небезпечною країною в цій системі. Що ми отримали замість атомної станції? Палац культури!", – заявив він.

Деловая столица (Сайт издания), 19.04.2018

Трамп вытасил на свет 70-летний закон для спасения угольной промышленности и АЭС, - Bloomberg

Администрация **Дональда Трампа** изучает Закон о национальной обороне, принятый при 33-м президенте **Гарри Трумэне** в 1947, для защиты американских АЭС и угольных компаний. Об этом агентству Bloomberg рассказали четыре осведомленных источника.

По их словам, администрация будет ссылаться на широкие полномочия, предоставляющие принятый 68 лет назад закон, что позволит президенту эффективно национализировать частную промышленность, чтобы обеспечить США ресурсами, которые могут понадобиться в связи с войной или после катастрофы.

Трамп неоднократно обещал вернуть позиции угольной промышленности на энергрынке, откуда его все активнее вытесняет дешевый природный газ.

Как отмечает агентство, поэтому Белый дом изо всех сил пыталась найти подход, который может обойти контроль со стороны судов и независимых регуляторов в сфере энергетики.

Поэтому чиновники администрации изучают закон, который применил Трумэн, в качестве альтернативы. Документ классифицирует энергию как

"стратегический и критический продукт" и дает президенту широкие полномочия для защиты поставщиков.

По данным агентства, чиновники пока не решили, как можно использовать закон для защиты угольной промышленности и АЭС. Однако документ, между тем, может позволить предоставлять предприятиям займы и гарантии займов, или обязательства по закупкам. Причем помощь может быть направлена отдельным регионам и предприятиям.

Электровести, 23.04.2018

Армения игнорирует предложения МАГАТЭ касательно закрытия Мецаморской АЭС

Армения не придает значения предложениям Международного агентства по атомной энергии (МАГАТЭ) касательно закрытия Мецаморской АЭС, сказал председатель ЗАО "Центр ядерных исследований" **Адиль Гарибов**.

По словам Гарибова, ранее МАГАТЭ после катастрофы на "Фукусиме" направило всем странам предложения о закрытии всех реакторов, срок эксплуатации которых завершился.

Армения, по его мнению, никогда не пойдет на закрытие Мецаморской АЭС, так как она является стратегическим объектом и источником энергии. Кроме того, имея АЭС, Армения получает статус ядерной страны, что может быть использовано ею в конфликтных ситуациях.

"Кроме того, Армения обладает технологиями обращения с ядерными и радиоактивными материалами, их хранения и транспортировки. Это стратегическая цель Армении, и она никогда не откажется от имеющихся технологий", - сказал Гарибов.

Підготовлено Науково-технічною спілкою енергетиків та електротехніків України

Віце-президент,
Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>